

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

**ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2011-2012**

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών

Γενικά

Η Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου ιδρύθηκε με το Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθμ. 118 της 24^{ης} Απριλίου 2003: «Ίδρυση Σχολών και Τμημάτων στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου» (Παράρτημα Β'). Με το ίδιο Διάταγμα ιδρύθηκε και το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών, του οποίου η εκπαιδευτική λειτουργία άρχισε από το Ακαδημαϊκό Έτος 2003-2004, καθώς και το Τμήμα Φιλολογίας, του οποίου η εκπαιδευτική λειτουργία άρχισε από το Ακαδημαϊκό Έτος 2005-2006.

Κτηριακή υποδομή

Η Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών στεγάζεται στα κτήρια του πρώην 9^{ου} Συντάγματος Πεζικού στο παλαιό Στρατόπεδο της Καλαμάτας, τα οποία έχουν παραχωρηθεί από την Δημοτική αρχή για το σκοπό αυτό. Τα δύο παραδοσιακά κτήρια, χτισμένα στα τέλη του 19^{ου} αιώνα, μετατράπηκαν σε χώρους διδασκαλίας και διοίκησης εφοδιασμένους με την απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή για την άρτια και ασφαλή λειτουργία τους. Το πρώην «Διοικητήριο» του Στρατοπέδου της Καλαμάτας, ένα νεοκλασικό κτήριο ιδιαίτερης αισθητικής αξίας, ανακαινίστηκε πλήρως με τη φροντίδα του Δήμου Καλαμάτας και με την χορηγία του Ιδρύματος Α.Γ. Λεβέντη. Η ανακαίνιση μέρους του κτηρίου των παλαιών «Λόγων» του Στρατοπέδου πραγματοποιήθηκε με την ευγενική δωρεά των κ.κ. Βασιλείου Κωνσταντακόπουλου και Κωνσταντίνου Αρνόκουρου. Η ανακαίνιση των υπολοίπων κτηρίων των παλαιών «Λόγων» περατώθηκε με χρηματοδότηση από το ΠΕΠ Πελοποννήσου 2000–2006 Γ' Κ.Π.Σ. χρηματοδοτούμενο από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) τον Ιούλιο του 2008.

Τμήμα Φιλολογίας

Διοίκηση Τμήματος

Ανώτατο συλλογικό όργανο διοίκησης και λήψης αποφάσεων είναι η Γενική Συνέλευση του Τμήματος η οποία αποτελείται από τα υπηρετούντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ως εξής:

Καθηγητές

- **Γεωργία Ξανθάκη – Καραμάνου**, Καθηγήτρια (Πρόεδρος Γ.Σ.) στο γνωστικό αντικείμενο "Αρχαία Ελληνική Φιλολογία"
- **Γιώργος Ανδρειωμένος**, Καθηγητής στο γνωστικό αντικείμενο "Νεοελληνική Φιλολογία"

Αναπληρωτές Καθηγητές

- **Ελένη Κουτριάνου**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στο γνωστικό αντικείμενο "Νεοελληνική Λογοτεχνία: Θεωρία της Λογοτεχνίας - Συγκριτική Γραμματολογία"
- **Βασίλειος Κωνσταντινόπουλος**, Αναπληρωτής Καθηγητής στο γνωστικό αντικείμενο "Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: Δομή, Ύφος, Σχόλια των Αρχαίων Ελληνικών Κειμένων"

Επίκουροι Καθηγητές

- **Δήμητρα Δελλή**, Επίκουρος Καθηγήτρια στο γνωστικό αντικείμενο "Γλωσσολογία: Ιστορία Ελληνικής Γλώσσας"
- **Σοφία Καπετανάκη**, Επίκουρος Καθηγήτρια στο γνωστικό αντικείμενο "Παλαιογραφία-Κωδικολογία-Εκδοτική"
- **Ανδρέας Μαρκαντωνάτος**, Επίκουρος Καθηγητής στο γνωστικό αντικείμενο "Αρχαία Ελληνική Φιλολογία"

Λέκτορες

- **Ορέστης Καραβάς**, Λέκτορας στο γνωστικό αντικείμενο "Αρχαία Ελληνική Φιλολογία"
- **Γεωργία Μυλωνάκου**, Λέκτορας στο γνωστικό αντικείμενο "Νεοελληνική Λογοτεχνία: Θεωρία της Λογοτεχνίας και Διδακτική Νεοελληνικών Λογοτεχνικών Κειμένων"
- **Μαρία Ξέστερνου**, Λέκτορας στο γνωστικό αντικείμενο "Διδασκαλία φιλολογικών μαθημάτων με την εφαρμογή λογισμικού"

Διδάσκοντες βάσει του Π.Δ/τος 407/1980

Το Τμήμα απασχολεί αριθμό διδασκόντων βάσει του Π.Δ. 407/1980 (περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα του Τμήματος)

Ε.Τ.Ε.Π.

Κωνσταντίνα Δεδούση
Γεωργία Κάτσου

Νικόλαος Σούμας

Γραμματεία

Ειρήνη Μουτάφη
Χριστίνα-Μαρία Νικολαΐδου

Βιβλιοθήκη

Γεωργία Κάτσου

Γραμματεία Μεταπτυχιακού Ηθική Φιλοσοφία

Σταυρούλα Κούρκουλου

Γραμματεία Θερινού Σχολείου

Μαρία Μπαφίτη

Εισαγωγή – Αποστολή – Στόχοι

Βάσει του Προεδρικού Διατάγματος 118 της 24^{ης} Απριλίου 2003, που δημοσιεύτηκε στο φύλλο αριθμ. 102/5-5-2003 της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και με το οποίο ιδρύθηκε το Τμήμα Φιλολογίας, «**Το Τμήμα Φιλολογίας έχει ως αποστολή ι) να καλλιεργεί και να προάγει τη γνώση για την κλασική και σύγχρονη ελληνική και ξένη λογοτεχνία και γλωσσολογία και να μελετά τα φιλοσοφικά ρεύματα που επηρεάζουν την εξέλιξή τους, ιι) να παρέχει στους φοιτητές και στις φοιτήτριες τα απαραίτητα εφόδια που εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία, ιιι) να οργανώνει μεταπτυχιακές σπουδές που οδηγούν στην κατάρτιση επιστημόνων με εξειδικευμένες γνώσεις σε επιμέρους γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος και ιιιι) να συμβάλει στη μελέτη της επίδρασης της βυζαντινής κληρονομιάς στον ελληνικό και ευρωπαϊκό πολιτισμό και των στοιχείων που διαμορφώνουν σήμερα την οικουμενικότητά του**».

Ο Οδηγός Σπουδών του Τμήματος περιλαμβάνει δύο Θεματικούς Κύκλους:

- Θεματικός Κύκλος Μαθημάτων Κλασικής Φιλολογίας
- Θεματικός Κύκλος Μαθημάτων Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας

Το Τμήμα Φιλολογίας συνδυάζει τα παραδοσιακά γνωστικά αντικείμενα με νέες ειδικότητες.

Παραδοσιακά γνωστικά αντικείμενα που διδάσκονται στο Τμήμα Φιλολογίας είναι: Αρχαία Ελληνικά, Νέα Ελληνικά, Λατινικά, Γενική Γλωσσολογία, Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία, Βυζαντινή Φιλολογία, Λαογραφία, Εισαγωγή στην Αρχαία Ιστορία, Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία, Παλαιογραφία, Παπυρολογία, Παιδαγωγικά.

Νέες ειδικότητες που δεν διδάσκονται σε κανένα Τμήμα Φιλολογίας της χώρας, όπως η ειδική διδακτική των φιλολογικών μαθημάτων, η ειδική διδακτική για πολυπολιτισμική εκπαίδευση, η ειδική διδακτική για παιδιά με ειδικές ανάγκες και η χρήση εφαρμογών λογισμικού στην φιλολογική έρευνα με την χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Η διδασκαλία των μαθημάτων πραγματοποιείται με σύγχρονα οπτικοακουστικά μέσα και έτσι οι διδασκόμενοι κατανοούν ταχύτερα και πληρέστερα τα θεωρητικά μαθήματα, καθώς και πιο εξειδικευμένα μαθήματα στα εργαστήρια, στις αίθουσες διδασκαλίας, στην βιβλιοθήκη και στο αμφιθέατρο. Επίσης με το σύστημα τηλεδιάσκεψης ανοίγονται οι ορίζοντες για νέους τρόπους διδασκαλίας.

Υποδομή **Εργαστήρια**

Το Τμήμα Φιλολογίας διαθέτει:

1. Εργαστήριο Τεχνογνωσίας (Υπό Θεσμοθέτηση)

Στο εργαστήριο Τεχνογνωσίας διδάσκεται η χρήση της τεχνολογίας στις ανθρωπιστικές επιστήμες (TLG για αρχαία ελληνικά κείμενα, TLL για λατινικά κείμενα, Perseus Digital Library, Πύλη για την Ελληνική γλώσσα, ηλεκτρονική Βιβλιογραφία, ηλεκτρονικά Λεξικά και άλλα λογισμικά και διαδικτυακοί τόποι που συμβάλλουν στην έρευνα και τη διδακτική των φιλολογικών μαθημάτων, συμπεριλαμβανομένης της ειδικής διδακτικής για παιδιά με ειδικές ανάγκες). Το μάθημα της τεχνογνωσίας στις ανθρωπιστικές επιστήμες είναι υποχρεωτικό.

Στο εργαστήριο Τεχνογνωσίας υπάρχει η δυνατότητα ανάληψης Ερευνητικού Προγράμματος εφαρμογής Νέων Τεχνολογιών στη Φιλολογία.

2. Εργαστήριο Παλαιογραφίας – Παπυρολογίας (Υπό Θεσμοθέτηση)

Το εργαστήριο Παλαιογραφίας-Παπυρολογίας έχει στόχο να καλύψει την πρωτογενή φιλολογική έρευνα καθώς και την διδασκαλία σε προπτυχιακό και σε μεταπτυχιακό επίπεδο στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Η κριτική έκδοση κειμένων της ελληνικής Γραμματείας, ένας από τους βασικούς στόχους της φιλολογικής επιστήμης, καθίσταται δυνατή μόνον μέσω της μελέτης των χειρογράφων τα οποία διασώζουν και τα κείμενα. Το εργαστήριο Παλαιογραφίας-Παπυρολογίας θα δώσει την δυνατότητα να συγκεντρωθεί σχετικό υλικό, δηλαδή μικροταινίες, μικροφίτσες και φωτογραφίες χειρογράφων από βιβλιοθήκες της Ελλάδας και του εξωτερικού, και αφετέρου να μελετηθεί με τα υψηλής τεχνολογίας μηχανήματα ανάγνωσης, εκτύπωσης και ψηφιακής επεξεργασίας που διαθέτει.

Το εργαστήριο θα εξυπηρετεί διαδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς, καθώς θα παρέχει την δυνατότητα να πραγματοποιούνται σεμιναριακά μαθήματα που αφορούν στην έκδοση κειμένων και στη μελέτη της Ελληνικής γραφής, βελτιώνοντας σημαντικά την κατάρτιση των φοιτητών, ενώ παράλληλα η χρήση του τεχνικού εξοπλισμού θα προωθήσει την έρευνα στο Τμήμα και στο Πανεπιστήμιο.

3. Εργαστήριο Φωνητικής – Φωνολογίας (Υπό Θεσμοθέτηση)

Η άμεση υλοποίηση Εργαστηρίου Φωνητικής και Φωνολογίας θα παρέχει την δυνατότητα στους φοιτητές και φοιτήτριες να εκπαιδευτούν στις ερευνητικές μεθόδους και στις βασικές τεχνικές καταγραφής, μέτρησης και ανάλυσης γλωσσικού υλικού από την νέα Ελληνική, από τις διαλέκτους και τα ιδιώματά της, καθώς επίσης και από άλλες γλώσσες πέραν της Ελληνικής. Θα αποτελεί βοήθημα για την διδασκαλία της Ελληνικής ως μητρικής ή ως δεύτερης/ξένης γλώσσας. Θα αποτελεί, επίσης, βοήθημα για άτομα με παθήσεις ομιλίας. Το Εργαστήριο Φωνητικής και Φωνολογίας προβλέπεται να διαθέτει 20 θέσεις εργασίας και τον βασικό εξοπλισμό, ήτοι 20 προσωπικούς υπολογιστές με σύγχρονο λειτουργικό σύστημα, προγράμματα εφαρμογών γραφείου, προγράμματα στατιστικής ανάλυσης και ανάλυσης ήχου. Θα διαθέτει επίσης μικρόφωνα, ηχεία, ακουστικά κ.τ.π. Οι υπολογιστές θα συνδέονται σε δίκτυο το οποίο θα έχει πρόσβαση στο διαδίκτυο, σε εκτυπωτές και σε σαρωτές. Ο αιτούμενος εξοπλισμός στοχεύει στην εξυπηρέτηση διδακτικών προπτυχιακών και

μεταπτυχιακών αναγκών και στην διεξαγωγή γλωσσολογικών ερευνών του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Αίθουσα Ηλεκτρονικών Υπολογιστών

Η αίθουσα Ηλεκτρονικών Υπολογιστών περιλαμβάνει κεντρικό εξυπηρέτη (server) και 40 προσωπικούς υπολογιστές με συχνότητα λειτουργίας επεξεργαστή 1,6 GHz, σκληρούς δίσκους χωρητικότητας 40 GB, CD-ROM, κάρτες ήχου και οθόνες TFT 17". Οι υπολογιστές αυτοί διαθέτουν λογισμικό εφαρμογών γραφείου, καθώς και πρόσβαση σε εκτυπωτές και σαρωτές. Η αίθουσα παρέχει πρόσβαση στο Διαδίκτυο για τις ανάγκες των φοιτητών (χρήση δικτυακών βιβλιοθηκών και βάσεων δεδομένων, πρόσβαση σε σελίδες και «πύλες» ξένων πανεπιστημίων, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο κ.ο.κ.).

Βιβλιοθήκη

Η Βιβλιοθήκη – Αναγνωστήριο του Τμήματος Φιλολογίας διαθέτει περίπου 7.000 επιστημονικά συγγράμματα, εγχειρίδια, εκδόσεις, λεξικά και περιοδικά, που χρησιμοποιούν οι φοιτητές και το επιστημονικό προσωπικό του Τμήματος. Μέσω Διαδικτύου παρέχεται η δυνατότητα σύνδεσης με ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες και δικτυακές βιβλιογραφικές «πύλες».

Ινστιτούτο Έρευνας Βυζαντινού Πολιτισμού (ΙΝ.Ε.ΒΥ.Π.):

Το Ινστιτούτο Έρευνας Βυζαντινού Πολιτισμού εδρεύει στο Μυστρά Λακωνίας, ιδρύθηκε το 2007 (Π.Δ. 155/2007, Φ.Ε.Κ. 198/23-8-2007 τ. Α΄) στο πλαίσιο του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και, ειδικότερα των Τμημάτων Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών και Φιλολογίας της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών του Πανεπιστημίου αυτού. Πρόκειται για το μοναδικό εν Ελλάδι Ινστιτούτο έρευνας του Βυζαντινού πολιτισμού.

Σκοπός του Ινστιτούτου είναι: α) Να διεξάγει έρευνα στους τομείς της Βυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης, Βυζαντινής Ιστορίας, Βυζαντινής Φιλολογίας και Φιλοσοφίας, καθώς και της αναπτύξεως των Επιστημών και του Δικαίου κατά τη διάρκεια της Βυζαντινής περιόδου, ιδίως στην περιοχή της Λακωνίας και γενικότερα της Πελοποννήσου.

β) Να προωθεί την έρευνα σε διεθνές επίπεδο και τη συνεργασία με συναφείς φορείς στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

γ) Να αποτελέσει κέντρο εκπαίδευσης μεταπτυχιακών φοιτητών των προαναφερθέντων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και άλλων ομοειδών Τμημάτων Πανεπιστημίων της ημεδαπής και αλλοδαπής. Επίσης στο Ινστιτούτο μπορεί να εκτελείται μέρος ή και το σύνολο της διδακτορικής διατριβής υποψηφίων διδακτόρων.

δ). Να μελετά τη δημόσια παράδοση κατά τη Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή περίοδο.

Για την εκπλήρωση του σκοπού του το Ινστιτούτο:

α) Καταρτίζει και εκτελεί ερευνητικά προγράμματα ή μελέτες αυτοτελώς ή σε συνεργασία με άλλους φορείς.

β) οργανώνει σεμινάρια, συνέδρια και κάθε φύσεως επιστημονικές εκδηλώσεις.

γ) Δημοσιεύει τα αποτελέσματα των εκτελουμένων ερευνών ή μελετών, πρακτικά συνεδρίων, καθώς και συναφείς προς το αντικείμενο του εργασίες.

δ) Μεριμνά για την προώθηση και διάδοση των αποτελεσμάτων των διεξαγόμενων ερευνών με κάθε πρόσφορο μέσο.

ε) Συμβάλλει στη μετεκπαίδευση επιστημόνων από την Ελλάδα και το εξωτερικό στους τομείς της δραστηριότητάς του.

στ) Στηρίζει τη μεταπτυχιακή εκπαίδευση των Τμημάτων Ιστορίας - Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών και Φιλολογίας της Σχολής Ανθρωπιστικών

Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου καθώς και άλλων Τμημάτων ΑΕΙ που έχουν γνωστικό αντικείμενο που σχετίζεται με τους τομείς δραστηριότητας του.

Το ΙΝ.ΕΒΥ.Π. διαρθρώνεται στα ακόλουθα ερευνητικά τμήματα:

- α) Τμήμα Βυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης.
- β) Τμήμα Βυζαντινής Ιστορίας.
- γ) Τμήμα Βυζαντινής Φιλολογίας, Φιλοσοφίας και Παλαιογραφίας.
- δ) Τμήμα και Μουσείο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής δημόδους παράδοσης.
- ε) Τμήμα Βυζαντινού Πολιτισμού σε σχέση με τον αρχαίο και το νεότερο πολιτισμό.

Πρόγραμμα: «Θερινό Σχολείο για την εκμάθηση της Ελληνικής Γλώσσας, του Ελληνικού Πολιτισμού και της Ελληνικής Ιστορίας σε νέους ομογενείς και σε νέους μετανάστες»

Στόχος του Θερινού Σχολείου είναι η μάθηση της Ελληνικής Γλώσσας, της Ελληνικής Ιστορίας και του Ελληνικού Πολιτισμού και η επαφή των νέων της διασποράς με την ελληνική κοινωνία της Πελοποννήσου και ιδιαιτέρως της Μεσσηνίας. Ανώτατος στόχος είναι να αποβούν οι νέοι αυτοί πρεσβευτές του ελληνικού πολιτισμού στις χώρες διαμονής τους και να ενισχύσουν την ελληνικότητά τους. Το πρόγραμμα αυτό αποσκοπεί επίσης στην ενίσχυση των πολιτισμικών σχέσεων της χώρας μας με την ομογένεια.

Τα μαθήματα που διδάσκονται στο Θερινό Σχολείο είναι: Ελληνική Γλώσσα, Ελληνική Ιστορία και Ελληνικός Πολιτισμός. Την διδασκαλία πραγματοποιούν εξειδικευμένοι Διδάσκοντες του Τμήματος με σύγχρονα οπτικοακουστικά μέσα και παιδαγωγικές μεθόδους κατάλληλες για νέους της ομογένειας.

Πρόγραμμα Σπουδών

Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας περιλαμβάνει μαθήματα κορμού, μαθήματα θεματικών κύκλων, μία πτυχιακή εργασία ανά θεματικό κύκλο μαθημάτων (Ζ΄ και Η΄ Εξάμηνο) και έναν αριθμό μαθημάτων επιλογής. Όλα τα μαθήματα (κορμού – θεματικών κύκλων – επιλογής) είναι τρίαωρα. Κάθε μάθημα αντιστοιχεί σε τρεις διδακτικές μονάδες.

Η πτυχιακή εργασία αντιστοιχεί σε δέκα διδακτικές μονάδες σε καθένα από τα δύο εξάμηνα που πραγματοποιείται.

Α. Μαθήματα Κορμού: Προβλέπονται 45 εξαμηνιαία μαθήματα κορμού για τα οκτώ εξάμηνα σπουδών και μια Πτυχιακή Εργασία (Ζ΄ και Η΄ Εξάμηνα). Όλα τα μαθήματα κορμού, συμπεριλαμβανομένης και της Πτυχιακής Εργασίας είναι υποχρεωτικά. Τα μαθήματα κορμού αποσκοπούν στην εισαγωγική και βασική κατάρτιση των φοιτητών στους θεμελιώδεις επιστημονικούς κλάδους του Τμήματος, και είναι τα εξής:

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ		
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ
13K1	Εισαγωγή στην Κλασική Φιλολογία - Επισκόπηση της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας	Α΄ Εξάμηνο
13K2	Επισκόπηση της Λατινικής Λογοτεχνίας (με διδασκαλία κειμένων)	Α΄ Εξάμηνο

13K3	Εισαγωγή στη Βυζαντινή Φιλολογία	Α΄ Εξάμηνο
13K4	Εισαγωγή στη Νεοελληνική Φιλολογία	Α΄ Εξάμηνο
13K5	Εισαγωγή στη Θεωρητική Γλωσσολογία	Α΄ Εξάμηνο
13K6	Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία: Από τους Προσωκρατικούς έως τους Στωικούς	Α΄ Εξάμηνο
13K7	Εισαγωγή στην Ιστοριογραφία. Ηρόδοτος	Α΄ Εξάμηνο
13K8_11	Αρχαία Ελληνική Θεματογραφία Ι	Α΄ Εξάμηνο
13K9_11	Επική Ποίηση: Όμηρος – Οδύσσεια	Β΄ Εξάμηνο
13K10	Λατινική Θεματογραφία	Β΄ Εξάμηνο
13K11	Εισαγωγή στη Λαογραφία: Ήθη και Έθιμα	Β΄ Εξάμηνο
13K12	Νεοελληνική Φιλολογία: Από τις αρχές έως και τον 17ο αιώνα	Β΄ Εξάμηνο
13K13	Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας	Β΄ Εξάμηνο
13K14_11	Αρχαία Ελληνική Ιστορία: Από των αρχαιοτάτων χρόνων έως τον Μ. Αλέξανδρο	Β΄ Εξάμηνο
13K15_11	Εισαγωγή στη Θεωρία της Λογοτεχνίας	Β΄ Εξάμηνο
13K16	Αττικοί Ρήτορες	Β΄ Εξάμηνο
13K17_11	ΗΣΙΟΔΟΣ – ΟΜΗΡΙΚΟΙ ΎΜΝΟΙ	Γ΄ Εξάμηνο
13K18	Λατινική Πεζογραφία: Κικέρων	Γ΄ Εξάμηνο
13K19_11	Βυζαντινή Ιστορία	Γ΄ Εξάμηνο
13K20	Νεοελληνική Φιλολογία: 18ος αιώνας - 1930	Γ΄ Εξάμηνο
13K21	Εισαγωγή στην Παιδαγωγική Επιστήμη	Γ΄ Εξάμηνο
13K22_11	Μέθοδος Φιλολογικής Έρευνας	Γ΄ Εξάμηνο
13K23_11	Εισαγωγή στη Δραματική Ποίηση: Σοφοκλής	Γ΄ Εξάμηνο
13K24	Αρχαία Ελληνικά Φιλοσοφικά κείμενα: Πλάτων	Γ΄ Εξάμηνο
13K25	Αρχαία Ελληνική Λυρική Ποίηση (Ελεγεία & Ύμνος)	Δ΄ Εξάμηνο
13K26	Λατινική Ποίηση: Βεργίλιος	Δ΄ Εξάμηνο
13K27	Νεοελληνική Φιλολογία: Από το 1930 έως σήμερα	Δ΄ Εξάμηνο
13K28	Εισαγωγή στην Παλαιογραφία - Κωδικολογία - Εκδοτική	Δ΄ Εξάμηνο
13K29_11	Θεωρία της Λογοτεχνίας: Ποιητική - Ρητορική - Αφηγηματικές Τεχνικές – Πρόσληψη	Δ΄ Εξάμηνο
13K30_11	Αρχαία Ελληνική και Ρωμαϊκή Ιστορία: Από τον Μ. Αλέξανδρο έως την ίδρυση της Κωνσταντινουπόλεως	Δ΄ Εξάμηνο
13K31	Ιστοριογραφία: Θουκυδίδης	Δ΄ Εξάμηνο
13K32_11	Δραματική Ποίηση: Ευριπίδης	Δ΄ Εξάμηνο
13K33_11	Εφαρμογές λογισμικού στη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων	Ε΄ Εξάμηνο
13K34_11	Νέα Ελληνική Γλώσσα: Φωνολογία, Μορφολογία	Ε΄ Εξάμηνο
13K35_11	Ιστορία του Νέου Ελληνισμού από το 1453 έως το 1821	ΣΤ΄ Εξάμηνο
13K36_11	Βυζαντινή Ιστοριογραφία	ΣΤ΄ Εξάμηνο
13K37_11	Αρχαία Ελληνική Γλώσσα: Φωνολογία, Μορφολογία	Ζ΄ Εξάμηνο
13K38_11	Συγκριτική Γραμματολογία	Ζ΄ Εξάμηνο
13K39_11	Κλασική Αρχαιολογία	Ζ΄ Εξάμηνο
13K40_11	Επική Ποίηση: Όμηρος-Ιλιάδα	Ζ΄ Εξάμηνο
13K41_11	Διδακτική της Γλώσσας και των Φιλολογικών Μαθημάτων. Ειδική Διδακτική και Διδακτικές Ασκήσεις	Ζ΄ Εξάμηνο
13K42_11	Πτυχιακή Εργασία	Ζ΄ Εξάμηνο
13K43_11	Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση	Η΄ Εξάμηνο
13K44_11	Ιστορία της Νεωτέρας Ελλάδος από το 1821 έως σήμερα	Η΄ Εξάμηνο
13K45_11	Κειμενογλωσσολογία	Η΄ Εξάμηνο
13K46_11	Αριστοφάνης - Μένανδρος	Η΄ Εξάμηνο
13K47_11	Πτυχιακή Εργασία (Εαρινό Εξάμηνο)	Η΄ Εξάμηνο

β) Μαθήματα Θεματικών Κύκλων:

Οι φοιτητές κατά την περίοδο 10 έως 20 Μαΐου επιλέγουν υποχρεωτικά και δεσμευτικά έναν από τους δύο θεματικούς κύκλους μαθημάτων: α) Κλασικής Φιλολογίας β) Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας.

Η φοίτηση στον κάθε Θεματικό Κύκλο Μαθημάτων περιλαμβάνει 12 μαθήματα. Όλα τα Μαθήματα Θεματικών Κύκλων Μαθημάτων είναι υποχρεωτικά.

Τα μαθήματα των δύο Θεματικών Κύκλων Μαθημάτων παρατίθενται στους πίνακες που ακολουθούν:

I. ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ
13ΚΦ1_11	Αρχαία Ελληνική Θεματογραφία 2	Ε΄ Εξάμηνο
13ΚΦ2	Λατινική Πεζογραφία: Ιστοριογραφία	Ε΄ Εξάμηνο
13ΚΦ3	Παπυρολογία	Ε΄ Εξάμηνο
13ΚΦ4	Πίνδαρος - Βακχυλίδης	ΣΤ΄ Εξάμηνο
13ΚΦ5	Λατινική Ποίηση: Δράμα και Σάτιρα	ΣΤ΄ Εξάμηνο
13ΚΦ6	Ελληνιστική Γραμματεία	ΣΤ΄ Εξάμηνο
13ΚΦ7	Αισχύλος	Ζ΄ Εξάμηνο
13ΚΦ8	Λατινική πεζογραφία: Φιλοσοφία	Ζ΄ Εξάμηνο
13ΚΦ9_11	Αριστοτέλης: Ποιητική	Ζ΄ Εξάμηνο
13ΚΦ10	Μελική Ποίηση: Σαπφώ, Αλκαίος, Ανακρέων	Η΄ Εξάμηνο
13ΚΦ11	Λατινική Ποίηση: Λυρική ποίηση και Ελεγεία	Η΄ Εξάμηνο
13ΚΦ12_11	Μεταγενέστερη Πεζογραφία: Κείμενα Β΄ Σοφιστικής	Η΄ Εξάμηνο

II. ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ
13ΒΝΦ1	Δημοτικό Τραγούδι - Νεοελληνική λογοτεχνία της Κύπρου	Ε΄ Εξάμηνο
13ΒΝΦ2	Μεταβυζαντινή Γραμματεία - Κρητική λογοτεχνία	Ε΄ Εξάμηνο
13ΒΝΦ3	Καβάφης - Καρυωτάκης - Σικελιανός - Βάρναλης	Ε΄ Εξάμηνο
13ΒΝΦ4	Βυζαντινή Φιλολογία: Μέσοι Χρόνοι (9ος-12ος αι.)	ΣΤ΄ Εξάμηνο
13ΒΝΦ5	Επτανησιακή Σχολή	ΣΤ΄ Εξάμηνο
13ΒΝΦ6	Αθηναϊκός Ρομαντισμός - Γενιά του 1880	ΣΤ΄ Εξάμηνο
13ΒΝΦ7	Βυζαντινή Υμνογραφία	Ζ΄ Εξάμηνο
13ΒΝΦ8_11	Βιζυηνός - Παπαδιαμάντης - Ροϊδης - Καρκαβίτσας - Καζαντζάκης	Ζ΄ Εξάμηνο
13ΒΝΦ9	Ποίηση και Πεζογραφία της Γενιάς του '30	Ζ΄ Εξάμηνο
13ΒΝΦ10	Βυζαντινή Ιστοριογραφία: Παλαιολόγιοι Χρόνοι	Η΄ Εξάμηνο
13ΒΝΦ11	Εκδοτικά και Βιβλιογραφικά ζητήματα Νεοελλήνων συγγραφέων	Η΄ Εξάμηνο
13ΒΝΦ12	Μεταπολεμική Ελληνική Λογοτεχνία (Ποίηση - Πεζογραφία)	Η΄ Εξάμηνο

γ) **Μαθήματα Επιλογής:** Προσφέρονται και Μαθήματα Επιλογής, εκ των οποίων ο φοιτητής υποχρεούται να επιλέξει συνολικά έξι (6), στο Ε΄ και στο Στ΄ Εξάμηνο.

Τα μαθήματα επιλογής παρατίθενται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ
13E2	Αρχαία Ελληνική Μετρική	Ε΄ Εξάμηνο
13E6	Λαογραφία: Μνημεία του λόγου	Ε΄ Εξάμηνο
13E7	Νεοελληνικός Διαφωτισμός: οι κύριοι εκπρόσωποί του	Ε΄ Εξάμηνο
13E17_11	Παπυρολογία - Παλαιογραφία - Εκδοτική	Ε΄ Εξάμηνο
13E12	Αρχαία Ελληνική και Ρωμαϊκή Μυθολογία και Θρησκεία	Ε΄ Εξάμηνο
13E20	Νεοελληνική μετρική	Ε΄ Εξάμηνο
13E59	Πρακτική Άσκηση	Ε΄ Εξάμηνο
13E60	Επιχειρηματικότητα και Διοίκηση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων	Ε΄ Εξάμηνο
13E47	Η διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας	ΣΤ΄ Εξάμηνο
13E34	Ειδική Διδακτική των Φιλολογικών Μαθημάτων: Διδασκαλία και Αναλυτικό Πρόγραμμα	ΣΤ΄ Εξάμηνο
13E23	Κοινωνική ένταξη ατόμων με ειδικές ανάγκες	ΣΤ΄ Εξάμηνο
13E29	Νεοελληνικό Θέατρο	ΣΤ΄ Εξάμηνο
13E54_11	Η χρήση του Διαδικτύου στη φιλολογική έρευνα	ΣΤ΄ Εξάμηνο
13E51	Λαογραφία: Παροιμιακός Λόγος. Παραμύθι	ΣΤ΄ Εξάμηνο
13E61	Πολιτισμική Ανθρωπολογία	ΣΤ΄ Εξάμηνο
13E62	Ανάπτυξη Νέων Προϊόντων και Υπηρεσιών	ΣΤ΄ Εξάμηνο

Υποχρεώσεις ανά Εξάμηνο

ΕΞΑΜΗΝΑ	Α	Β	Γ	Δ	Ε	Στ	Ζ	Η	ΣΥΝΟΛΟ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ	8	8	8	8	2	2	5	4	45
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ	-	-	-	-	3	3	3	3	12
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ	-	-	-	-	3	3	3	3	12
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	-	-	-	-	3	3	-	-	6
ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	-	-	-	-	-	-	1	-	1
									63 Μαθήματα (ανά Θεματικό Κύκλο) + 1 Πτυχιακή Εργασία

Υποχρεώσεις για τη λήψη Πτυχίου

Για την απόκτηση του Πτυχίου οι φοιτητές οφείλουν:

- Να εγγραφούν, να παρακολουθήσουν και να εξετασθούν επιτυχώς συνολικά στα 45 Μαθήματα Κορμού, στα 12 Μαθήματα του Θεματικού Κύκλου που έχουν επιλέξει, σε 6 από τα προσφερόμενα Μαθήματα Επιλογής.
- Να εκπονήσουν με επιτυχία την Πτυχιακή Εργασία.
- Να συμπληρώσουν ένα σύνολο από 209 Διδακτικές Μονάδες.

Για την απόκτηση πτυχίου απαιτείται η συμπλήρωση 209 Διδακτικών Μονάδων.

Υπολογισμός βαθμού Πτυχίου

Ο τρόπος υπολογισμού του βαθμού Πτυχίου είναι ενιαίος για όλα τα Α.Ε.Ι. της χώρας και καθορίζεται από την Υπουργική Απόφαση Β3/2166/1987 (Φ.Ε.Κ. 308 Β΄):

« 1. Για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου των φοιτητών που θα εισαχθούν στα Α.Ε.Ι. από το Ακαδημαϊκό Έτος 1987-88 και μετά λαμβάνονται υπόψη οι βαθμοί όλων των μαθημάτων που απαιτούνται για την λήψη του πτυχίου (Άρθρο 25 παρ. 12 Ν 1268/1982), καθώς και της διπλωματικής εργασίας, όπου αυτή προβλέπεται από το Πρόγραμμα Σπουδών

2.α) Για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου των φοιτητών ... πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος επί έναν συντελεστή, ο οποίος ονομάζεται συντελεστής βαρύτητας του μαθήματος και το άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το άθροισμα των συντελεστών βαρύτητας όλων των μαθημάτων.

β) οι συντελεστές βαρύτητας κυμαίνονται από 1,0 έως 2,0 και υπολογίζονται ως εξής:

- Μαθήματα με 1 ή 2 διδακτικές μονάδες έχουν συντελεστή βαρύτητας 1,0
- Μαθήματα με 3 ή 4 διδακτικές μονάδες έχουν συντελεστή βαρύτητας 1,5
- Μαθήματα με περισσότερες από 4 διδακτικές μονάδες, καθώς και η διπλωματική εργασία, έχουν συντελεστή βαρύτητας 2,0...

5. Εάν ένας φοιτητής έχει βαθμολογηθεί σε περισσότερα μαθήματα από όσα αντιστοιχούν στον κατά το Πρόγραμμα Σπουδών απαιτούμενο ελάχιστο αριθμό διδακτικών μονάδων για την λήψη του πτυχίου, μπορεί αυτός να μην συνυπολογίσει για την εξαγωγή του βαθμού πτυχίου τους βαθμούς ενός αριθμού κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων, με την προϋπόθεση ότι ο συνολικός αριθμός των διδακτικών μονάδων που προκύπτει από τα υπόλοιπα μαθήματα είναι τουλάχιστον ίσος με τον απαιτούμενο για την λήψη πτυχίου».

Οι πιστωτικές μονάδες έχουν υπολογισθεί με βάση το άρθρο 14 του Ν. 3374/2005 (Αρ. Φ.Ε.Κ. 189/02-08-2009)

Κατανομή Μαθημάτων ανά Εξάμηνο

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
13K1	Εισαγωγή στην Κλασική Φιλολογία - Επισκόπηση της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας	3	4
13K2	Επισκόπηση της Λατινικής Λογοτεχνίας (με διδασκαλία κειμένων)	3	4
13K3	Εισαγωγή στη Βυζαντινή Φιλολογία	3	4

13K4	Εισαγωγή στη Νεοελληνική Φιλολογία	3	4
13K5	Εισαγωγή στη Θεωρητική Γλωσσολογία	3	4
13K6	Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία: Από τους Προσωκρατικούς έως τους Στωικούς	3	3
13K7	Εισαγωγή στην Ιστοριογραφία. Ηρόδοτος	3	3
13K8_11	Αρχαία Ελληνική Θεματογραφία 1	3	4

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
13K9_11	Επική Ποίηση: Όμηρος – Οδύσσεια	3	4
13K10	Λατινική Θεματογραφία	3	4
13K11	Εισαγωγή στη Λαογραφία: Ήθη και Έθιμα	3	3
13K12	Νεοελληνική Φιλολογία: Από τις αρχές έως και τον 17ο αιώνα	3	4
13K13	Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας	3	4
13K14_11	Αρχαία Ελληνική Ιστορία: Από των αρχαιοτάτων χρόνων έως τον Μ. Αλέξανδρο	3	4
13K15_11	Εισαγωγή στη Θεωρία της Λογοτεχνίας	3	4
13K16	Αττικοί Ρήτορες	3	3

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
13K17_11	ΗΣίοδος – Ομηρικοί Ύμνοι	3	3
13K18	Λατινική Πεζογραφία: Κικέρων	3	4
13K19_11	Βυζαντινή Ιστορία	3	3
13K20	Νεοελληνική Φιλολογία: 18ος αιώνας - 1930	3	4
13K21	Εισαγωγή στην Παιδαγωγική Επιστήμη	3	4
13K22_11	Μέθοδος Φιλολογικής Έρευνας	3	4
13K23_11	Εισαγωγή στη Δραματική Ποίηση: Σοφοκλής	3	4
13K24	Αρχαία Ελληνικά Φιλοσοφικά κείμενα: Πλάτων	3	4

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
13K25	Αρχαία Ελληνική Λυρική Ποίηση (Ελεγεία & Ίαμβος)	3	3
13K26	Λατινική Ποίηση: Βεργίλιος	3	4
13K27	Νεοελληνική Φιλολογία: Από το 1930 έως σήμερα	3	4
13K28	Εισαγωγή στην Παλαιογραφία - Κωδικολογία - Εκδοτική	3	4
13K29_11	Θεωρία της Λογοτεχνίας: Ποιητική - Ρητορική - Αφηγηματικές Τεχνικές – Πρόσληψη	3	4

13K30_11	Αρχαία Ελληνική και Ρωμαϊκή Ιστορία: Από τον Μ. Αλέξανδρο έως την ίδρυση της Κωνσταντινούπολεως	3	3
13K31	Ιστοριογραφία: Θουκυδίδης	3	4
13K32_11	Δραματική Ποίηση: Ευριπίδης	3	4

Οι φοιτητές κατά την περίοδο 10 έως 20 Μαΐου επιλέγουν υποχρεωτικά και δεσμευτικά έναν από τους δύο θεματικούς κύκλους μαθημάτων: α) Κλασικής Φιλολογίας β) Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας

Επίσης, οι φοιτητές κατά την περίοδο 10 έως 20 Μαΐου επιλέγουν υποχρεωτικά και δεσμευτικά τρία - από τα προσφερόμενα κάθε Ακαδημαϊκό Έτος - μαθήματα επιλογής για το Ε΄ Εξάμηνο και τρία για το Στ΄ Εξάμηνο. Η δήλωση των μαθημάτων επιλογής γίνεται κατά αύξοντα αριθμό προτεραιότητας.

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
13K33_11	Εφαρμογές λογισμικού στη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων	3	4
13K34_11	Νέα Ελληνική Γλώσσα: Φωνολογία, Μορφολογία	3	4
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
13KΦ1_11	Αρχαία Ελληνική Θεματογραφία 2	3	5
13KΦ2	Λατινική Πεζογραφία: Ιστοριογραφία	3	4
13KΦ3	Παπυρολογία	3	4
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (Επιλέγονται τρία μαθήματα)			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
13E2	Αρχαία Ελληνική Μετρική	3	3
13E6	Λαογραφία: Μνημεία του λόγου	3	3
13E7	Νεοελληνικός Διαφωτισμός: οι κύριοι εκπρόσωποί του	3	3
13E17_11	Παπυρολογία - Παλαιογραφία - Εκδοτική	3	3
13E12	Αρχαία Ελληνική και Ρωμαϊκή Μυθολογία και Θρησκεία	3	3
13E20	Νεοελληνική μετρική	3	3
13E59	Πρακτική Άσκηση	3	3
13E60	Επιχειρηματικότητα και Διοίκηση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων	3	3

Στ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
13K35_11	Ιστορία του Νέου Ελληνισμού από το 1453 έως το 1821	3	4

13K36_11	Βυζαντινή Ιστοριογραφία	3	4
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
13KΦ4	Πίνδαρος - Βακχυλίδης	3	4
13KΦ5	Λατινική Ποίηση: Δράμα και Σάτιρα	3	5
13KΦ6	Ελληνιστική Γραμματεία	3	4
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (Επιλέγονται τρία μαθήματα)			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
13E47	Η διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας	3	3
13E34	Ειδική Διδακτική των Φιλολογικών Μαθημάτων: Διδασκαλία και Αναλυτικό Πρόγραμμα	3	3
13E23	Κοινωνική ένταξη ατόμων με ειδικές ανάγκες	3	3
13E29	Νεοελληνικό Θέατρο	3	3
13E54_11	Η χρήση του Διαδικτύου στη φιλολογική έρευνα	3	3
13E51	Λαογραφία: Παροιμιακός Λόγος, Παραμύθι	3	3
13E61	Πολιτισμική Ανθρωπολογία	3	3
13E62	Ανάπτυξη Νέων Προϊόντων και Υπηρεσιών	3	3

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
13K37_11	Αρχαία Ελληνική Γλώσσα: Φωνολογία, Μορφολογία	3	3
13K38_11	Συγκριτική Γραμματολογία	3	3
13K39_11	Κλασική Αρχαιολογία	3	3
13K40_11	Επική Ποίηση: Όμηρος-Ιλιάδα	3	3
13K41_11	Διδακτική της Γλώσσας και των Φιλολογικών Μαθημάτων. Ειδική Διδακτική και Διδακτικές Ασκήσεις	3	3
13K42_11	Πτυχιακή Εργασία (Χειμ. Εξαμ.)	10	6
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
13KΦ7	Αισχύλος	3	3
13KΦ8	Λατινική πεζογραφία: Φιλοσοφία	3	3
13KΦ9_11	Αριστοτέλης: Ποιητική	3	3

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
13K43_11	Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση	3	3
13K44_11	Ιστορία της Νεωτέρας Ελλάδος από το 1821 έως σήμερα	3	4

13K45_11	Κειμενογλωσσολογία	3	3
13K46_11	Αριστοφάνης - Μένανδρος	3	4
13K47_11	Πτυχιακή Εργασία (Εαρ. Εξαμ.)	10	6
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
13KΦ10	Μελική Ποίηση: Σαπφώ, Αλκαίος, Ανακρέων	3	3
13KΦ11	Λατινική Ποίηση: Λυρική ποίηση και Ελεγεία	3	4
13KΦ12_11	Μεταγενέστερη Πεζογραφία: Κείμενα Β' Σοφιστικής	3	3

Οι φοιτητές κατά την περίοδο 10 έως 20 Μαΐου επιλέγουν υποχρεωτικά και δεσμευτικά έναν από τους δύο θεματικούς κύκλους μαθημάτων: α) Κλασικής Φιλολογίας β) Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας
Επίσης, οι φοιτητές κατά την περίοδο 10 έως 20 Μαΐου επιλέγουν υποχρεωτικά και δεσμευτικά τρία - από τα προσφερόμενα κάθε Ακαδημαϊκό Έτος - μαθήματα επιλογής για το Ε' Εξάμηνο και τρία για το Στ' Εξάμηνο. Η δήλωση των μαθημάτων επιλογής γίνεται κατά αύξοντα αριθμό προτεραιότητας.

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
13K33_11	Εφαρμογές λογισμικού στη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων	3	4
13K34_11	Νέα Ελληνική Γλώσσα: Φωνολογία, Μορφολογία	3	4
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
13BNΦ1	Δημοτικό Τραγούδι - Νεοελληνική λογοτεχνία της Κύπρου	3	5
13BNΦ2	Μεταβυζαντινή Γραμματεία - Κρητική λογοτεχνία	3	4
13BNΦ3	Καβάφης - Καρυωτάκης - Σικελιανός - Βάρναλης	3	4
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (Επιλέγονται τρία μαθήματα)			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
13E2	Αρχαία Ελληνική Μετρική	3	3
13E6	Λαογραφία: Μνημεία του λόγου	3	3
13E7	Νεοελληνικός Διαφωτισμός: οι κύριοι εκπρόσωποί του	3	3

13E17_11	Παπυρολογία - Παλαιογραφία - Εκδοτική	3	3
13E12	Αρχαία Ελληνική και Ρωμαϊκή Μυθολογία και Θρησκεία	3	3
13E20	Νεοελληνική μετρική	3	3
13E59	Πρακτική Άσκηση	3	3
13E60	Επιχειρηματικότητα και Διοίκηση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων	3	3

Στ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
13K35_11	Ιστορία του Νέου Ελληνισμού από το 1453 έως το 1821	3	4
13K36_11	Βυζαντινή Ιστοριογραφία	3	4
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
13BNΦ4	Βυζαντινή Φιλολογία: Μέσοι Χρόνοι (7ος-12ος αι.)	3	4
13BNΦ5	Επτανησιακή Σχολή	3	5
13BNΦ6	Αθηναϊκός Ρομαντισμός - Γενιά του 1880	3	4
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (Επιλέγονται τρία μαθήματα)			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
13E47	Η διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας	3	3
13E34	Ειδική Διδακτική των Φιλολογικών Μαθημάτων: Διδασκαλία και Αναλυτικό Πρόγραμμα	3	3
13E23	Κοινωνική ένταξη ατόμων με ειδικές ανάγκες	3	3
13E29	Νεοελληνικό Θέατρο	3	3
13E54_11	Η χρήση του Διαδικτύου στη φιλολογική έρευνα	3	3
13E51	Λαογραφία: Παροιμιακός Λόγος, Παραμύθι	3	3
13E61	Πολιτισμική Ανθρωπολογία	3	3
13E62	Ανάπτυξη Νέων Προϊόντων και Υπηρεσιών	3	3

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
13K37_11	Αρχαία Ελληνική Γλώσσα: Φωνολογία, Μορφολογία	3	3
13K38_11	Συγκριτική Γραμματολογία	3	3
13K39_11	Κλασική Αρχαιολογία	3	3
13K40_11	Επική Ποίηση: Όμηρος-Ιλιάδα	3	3
13K41_11	Διδακτική της Γλώσσας και των Φιλολογικών Μαθημάτων. Ειδική Διδακτική	3	3

	και Διδακτικές Ασκήσεις		
13K42_11	Πτυχιακή Εργασία (Χειμ. Εξαμ.)	10	6
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
13BNΦ7	Βυζαντινή Υμνογραφία	3	3
13BNΦ8_11	Βιζυηνός - Παπαδιαμάντης - Ροΐδης - Καρκαβίτσας - Καζαντζάκης	3	3
13BNΦ9	Ποίηση και Πεζογραφία της Γενιάς του '30	3	3

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
13K43_11	Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση	3	3
13K44_11	Ιστορία της Νεωτέρας Ελλάδος από το 1821 έως σήμερα	3	4
13K45_11	Κειμενογλωσσολογία	3	3
13K46_11	Αριστοφάνης - Μένανδρος	3	4
13K47_11	Πτυχιακή Εργασία (Εαρ. Εξαμ.)	10	6
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
13BNΦ10	Βυζαντινή Ιστοριογραφία: Παλαιολόγιοι Χρόνοι	3	4
13BNΦ11	Εκδοτικά και Βιβλιογραφικά ζητήματα Νεοελλήνων συγγραφέων	3	3
13BNΦ12	Μεταπολεμική Ελληνική Λογοτεχνία (Ποίηση - Πεζογραφία)	3	3

Περιεχόμενα Μαθημάτων Τμήματος Φιλολογίας

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

13K1: Εισαγωγή στην Κλασική Φιλολογία - Επισκόπηση της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας (Μάθημα Κορμού)

Το μάθημα «Εισαγωγή στην Κλασική Φιλολογία» έχει στόχο να κατατοπίσει τους φοιτητές για την ανάπτυξη κι εξέλιξη διαφόρων λογοτεχνικών ειδών από την αρχαϊκή έως την κλασική περίοδο. Συγκεκριμένα, οι φοιτητές θα διδαχθούν τα γενικά χαρακτηριστικά της επικής εποχής (Ομηρος, Ησίοδος), του αρχαϊκού λυρισμού, της δραματικής ποίησης –τραγωδίας και κωμωδίας–, της ρητορείας, της φιλοσοφίας και

της ιστοριογραφίας. Εκτός από την εισαγωγική κατάρτιση, η διδασκαλία θα συμπεριλαμβάνει την εξέταση κι ανάλυση αρχαίων κειμένων αντιπροσωπευτικών κάθε λογοτεχνικού είδους από τον 8^ο έως τον 5^ο π.Χ. αι., καθώς και τις θεμελιώδεις αρχές της έρευνας της Κλασικής Φιλολογίας.

13K2: Επισκόπηση της Λατινικής Λογοτεχνίας (με διδασκαλία κειμένων) (Μάθημα Κορμού)

Συνοπτική ιστορία της λατινικής γραμματείας: Περίοδοι – Είδη – Πηγές - Βιβλιογραφία. Η επίδραση του ελληνισμού και του χριστιανισμού. Ο λογοτεχνικός κανόνας. Διδασκαλία σύντομων αποσπασμάτων από τους κυριότερους συγγραφείς. Η εξέλιξη της λογοτεχνικής γλώσσας. Φωνολογία και μορφολογία της λατινικής.

13K3: Εισαγωγή στη Βυζαντινή Φιλολογία (Μάθημα Κορμού)

Εξέλιξη των Βυζαντινών σπουδών στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Instrumenta Studiorum των Βυζαντινών σπουδών. Χαρακτηριστικά της Βυζαντινής Φιλολογίας. Παρουσίαση και ερμηνεία επιλεγμένων κειμένων–αντιπροσωπευτικών δειγμάτων των λογοτεχνικών ειδών που καλλιεργήθηκαν στο Βυζάντιο.

13K4: Εισαγωγή στη Νεοελληνική Φιλολογία (Μάθημα Κορμού)

1) Οι έννοιες της Γραμματείας και της Λογοτεχνίας - Λογοτεχνικά γένη και είδη. 2) Φιλολογία - Ανάλυση και ερμηνεία κειμένου - Εθνική, γενική και συγκριτική γραμματολογία. 3) Αντικείμενο της Νεοελληνικής Φιλολογίας: χώρος, χρονικά όρια, είδη και κλάδοι. 4) Κυριότεροι σταθμοί της Νεοελληνικής Γραμματείας (10ος-21ος αι.). 5) Οι νεοελληνικές φιλολογικές σπουδές στην Ελλάδα και την αλλοδαπή. 6) Βιβλιολογικά και βιβλιογραφικά ζητήματα της Νεοελληνικής Φιλολογίας. 7) Επισκόπηση των *Ιστοριών Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*. 8) Κριτικές και φιλολογικές εκδόσεις νεοελληνικών κειμένων, καθώς και ανθολογίες τους. 9) Αισθητικές-κριτικές και ερμηνευτικές μελέτες νεοελληνικών κειμένων - Νεοελληνικές μετρικές. 10) Γλωσσική έρευνα και Νεοελληνική Φιλολογία. 11) Η μελέτη της νεοελληνικής λογοτεχνίας στο πλαίσιο της συγκριτικής γραμματολογίας.

13K5: Εισαγωγή στη Θεωρητική Γλωσσολογία (Μάθημα Κορμού)

Στο μάθημα θα εξεταστούν βασικές αρχές και μέθοδοι ανάλυσης της επιστήμης της Γλωσσολογίας. Έμφαση θα δοθεί στα ακόλουθα ζητήματα: 1. Αντικείμενο της Γλωσσολογίας. 2. Επίπεδα ανάλυσης της γλώσσας: Φωνητική / Φωνολογία: φθόγγοι και φωνήματα, σχέσεις και οργάνωση των φθόγγων, φωνητική και φωνολογική μεταγραφή, φωνολογικοί κανόνες, φωνολογικά φαινόμενα. Μορφολογία: μορφήματα και λέξεις, τυπολογία γλωσσών, πρότυπα μορφολογικής ανάλυσης. Σύνταξη: θεωρητικές αρχές σύνταξης. Σημασιολογία: η φύση της λεξικής σημασίας, σημασιολογικές σχέσεις (συνωνυμία, αντωνυμία, υπωνυμία). Πραγματολογία: Αναφορά και δείξη. Λεκτικές πράξεις.

13K6: Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία: Από τους Προσωκρατικούς έως τους Στωικούς (Μάθημα Κορμού)

Στο μάθημα θα παρουσιαστεί μια επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας από τις απαρχές της έως τους στωικούς. Η εξέταση του φιλοσοφικού στοχασμού θα κινηθεί πρώτιστα στο δίπολο οντολογία-γνωσιολογία και ηθική, λαμβανομένης υπόψη και της χρονολογικής εξέλιξης. Συγκεκριμένα, θα παρουσιασθεί ο τρόπος θεμελίωσης της φιλοσοφίας ως επιστήμης γενικά, αλλά και των επιμέρους κλάδων της μέσα από το έργο των σχολών και των σπουδαιότερων εκπροσώπων τους. Αρχικά εξετάζεται η οντολογία και γνωσιολογία των προσωκρατικών, με έμφαση στους Θαλή, Αναξίμανδρο, Αναξίμενη, Ηράκλειτο, Παρμενίδη, Ζήνωνα, Δημόκριτο και Πυθαγόρα. Ύστερα παρουσιάζονται οι αντιλήψεις των Σοφιστών, του Σωκράτους, του Πλάτωνος,

του Αριστοτέλους και των Σκεπτικών. Στην ηθική η έναρξη γίνεται από τους Σοφιστές και τον Σωκράτη. Στη συνέχεια αναλύονται οι θέσεις του Πλάτωνος, και του Αριστοτέλους. Μετά από αυτούς εξετάζονται οι θεωρίες του ηδονισμού και η στωική φιλοσοφία. Τέλος, παρουσιάζεται η εξέλιξη των απόψεων των προαναφερθέντων φιλοσόφων και σχολών στη ρωμαϊκή εποχή έως τις απαρχές της βυζαντινής αυτοκρατορίας έως το ρεύμα του νεοπλατωνισμού. Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση μιας στέρεας γνώσης για την αρχαιοελληνική φιλοσοφία, η οποία θα συντελέσει στην πληρέστερη κατανόηση του αρχαιοελληνικού πολιτισμού. Επίσης, η ανάδειξη της γονιμότητας των ιδεών, οι οποίες δεν έπαψαν ποτέ να τροφοδοτούν τον ανθρώπινο στοχασμό, και η καλλιέργεια του ορθολογισμού. Η διδασκαλία του μαθήματος θα στηριχθεί σε σημαντικό βαθμό στα πρωτότυπα κείμενα.

13K7: Εισαγωγή στην Ιστοριογραφία. Ηρόδοτος (Μάθημα Κορμού)

Εισαγωγή στην αρχαία ιστοριογραφία από τους κλασικούς χρόνους έως και την ελληνιστική περίοδο. – Εισαγωγή στην ιστοριογραφία του Ηροδότου. Βίος Ηροδότου – Περιεχόμενο και μορφή της ιστοριογραφίας του – Λογογράφος ή pater historiae; Αρχές, Μέθοδοι – Οι θεωρίες για την σύνθεση του έργου του (Jacoby κ.τ.λ.) – Η αιτιότητα στην ανθρώπινη ιστορία. Ο ρόλος του Θείου στην εξέλιξη του ιστορικού γίνεσθαι.- Οι λόγοι και οι διάλογοι στο έργο του – Το χρονολογικό του σύστημα – Το ύφος του (*η ειρομένη λέξις*) και οι επιδράσεις που δέχθηκε στην Αθήνα – Η παράδοση του κειμένου (χειρόγραφα, πάπυροι) – εκδόσεις, υπομνήματα και μελέτες.

13K8_11: Αρχαία Ελληνική Θεματογραφία 1 (Μάθημα Κορμού)

Σκοπός του μαθήματος είναι η όσο το δυνατόν αρτιότερη και πληρέστερη κατάρτιση των φοιτητών και η εξοικειώσή τους με βασικά κεφάλαια της γραμματικής και του συντακτικού της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, που θα αποτελέσει την απαραίτητη βάση για την ορθότερη κατανόηση και ερμηνεία των κειμένων της αρχαίας γραμματείας στα επόμενα εξάμηνα των σπουδών τους.

Οι φοιτητές λαμβάνουν κάθε φορά ένα απόσπασμα κειμένου από κάποιον συγγραφέα της αττικής διαλέκτου (π.χ. Λυσία, Ισοκράτη, Δημοσθένη, Ξενοφώντα, Θουκυδίδη ή άλλους), το οποίο καλύπτει μια έκταση περίπου 10-12 σειρών.

Το κείμενο αναλύεται λεπτομερώς από συντακτική και γραμματική άποψη. Στη συνέχεια οι διδασκόμενοι καλούνται να αποδώσουν το κείμενο στα νέα ελληνικά. Επιλεκτικά διδάσκεται και η ετυμολογία λέξεων.

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

13K9_11: Επική Ποίηση: Όμηρος – Οδύσσεια (Μάθημα Κορμού)

Με βάση την γνώση των φοιτητών από το μάθημα του Ομήρου, στο Γ' Εξάμηνο, σκοπός του μαθήματος αυτού είναι να εμβαθύνουν σε μεγαλύτερο βαθμό στην ομηρική ποίηση, στην θεματική, στην γλώσσα, στην δομή και στο μέτρο μελετώντας κι ερμηνεύοντας ποικίλα αποσπάσματα από την *Οδύσσεια* του Ομήρου. Συγκεκριμένα, οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με διάφορα θεματικά μοτίβα και τυπικές σκηνές που αφορούν π.χ. τον νόστο του ήρωα, την δικαιοσύνη, τον θάνατο και την προβολή της αξίας της ζωής, τον κόσμο των θεών και θεϊκών οντοτήτων, την εξέλιξη της δομής της πόλης και του κράτους, την κοινωνική διάσταση σε σχέση με το γενικότερο ιστορικό και πολιτικό πλαίσιο, και τέλος σκηνές αναγνώρισης, φιλοξενίας, ικεσίας κ.ά., όπως αυτές παρουσιάζονται στο έπος της *Οδύσσειας*. Επιλεγμένα τμήματα από τις ραψωδίες της *Οδύσσειας* θα διδαχθούν από πρωτότυπο. Θα γίνει σύγκριση με κείμενα άλλων λογοτεχνικών ειδών, όπως Ομηρικών Ύμνων, λυρικής ποίησης και τραγωδίας.

13K10: Λατινική Θεματογραφία (Μάθημα Κορμού)

Συστηματοποίηση και συμπλήρωση των σχολικών γνώσεων για τη σύνταξη της λατινικής με έμφαση στην υπόταξη και τη χρήση των ονοματικών τύπων του ρήματος. Βασικό λεξιλόγιο. Τεχνική της κατανόησης και μετάφρασης αδιδακτου πεζού κειμένου της κλασικής περιόδου (Καίσαρ, Νέπως, Κικέρων, Σαλλούστιος και Λίβιος).

13K11: Εισαγωγή στη Λαογραφία: Ήθη και Έθιμα (Μάθημα Κορμού)

Ορισμός, περιεχόμενο και σκοπός της Λαογραφίας. Ο ιδρυτής της ελληνικής Λαογραφίας Ν.Γ. Πολίτης και το έργο του. Η διεθνής και ελληνική ονοματοθεσία της Λαογραφίας. Ταξινόμηση-οργάνωση της λαογραφικής ύλης. Παραδοσιακή και Νεωτερική Λαογραφία. Σύντομη ιστορική αναδρομή στην προσέγγιση ελληνικών λαογραφικών θεμάτων. Οι μέθοδοι της Λαογραφίας, οι θεωρητικές κατευθύνσεις της και οι συναφείς επιστήμες. Ήθη και έθιμα : Γέννηση-γάμος-θάνατος, εθνική ζωή, η καθημερινότητα, το εθιμικό δίκαιο και η θρησκευτική συμπεριφορά. Έθιμα αγροτογεωργικής λατρείας. Ανθοφόροι και ευκαρπικοί άγιοι. Άγιοι προστάτες της βλάστησης. Άγιοι προστάτες της σποράς. Ευγονικές-ευφορικές-ευκαρπικές-αντιβασκάνιες-φυλακτικές ενέργειες.

13K12: Νεοελληνική Φιλολογία: Από τις αρχές έως και τον 17^ο αιώνα (Μάθημα Κορμού)

Ιστορική αναδρομή στη νεοελληνική λογοτεχνία από τον 10ο αιώνα έως την Κρητική Λογοτεχνία της ακμής (πρωτονεοελληνική περίοδος), με έμφαση 1) στα τραγούδια του ακριτικού κύκλου και στις κατηγορίες των δημοτικών τραγουδιών, 2) στο ποίημα του Βασιλείου Διγενή Ακρίτα, 3) στα Πτωχοπροδρομικά ποιήματα, 4) στα Βυζαντινά Ιπποτικά Μυθιστορήματα, 5) στα ποιήματα του Στέφανου Σαχλίκη και 6) στο Κρητικό Θέατρο.

13K13: Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας (Μάθημα Κορμού)

Το μάθημα προσφέρει ένα διάγραμμα της ιστορίας της Ελληνικής γλώσσας, με έμφαση στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε περιόδου. Ειδικότερα θα εξεταστούν: 1. Εισαγωγικά στοιχεία για τις αρχές και τις μεθόδους της ιστορικής/συγκριτικής γλωσσολογίας. 2. Η διαμόρφωση της Ελληνικής -ως ξεχωριστής γλώσσας- στο πλαίσιο της ινδοευρωπαϊκής γλωσσικής οικογένειας και η σχέση της με τις λεγόμενες προελληνικές γλώσσες. 2. Οι περίοδοι και οι πηγές της ιστορίας της Ελληνικής. 3. Τα γραφικά συστήματα (το αρχαιότερο συλλαβικό και το νεώτερο αλφαβητικό) τα οποία χρησιμοποιήθηκαν κατά καιρούς για την παράσταση της ελληνικής γλώσσας. 4. Οι αρχαίες ελληνικές διάλεκτοι. 5. Η βαθμιαία εξαφάνιση των αρχαίων ελληνικών διαλέκτων και η δημιουργία της Κοινής. 6. Δομή και εξέλιξη της αρχαίας Ελληνικής από τον Ε΄ αι. π.Χ. έως την ύστερη αρχαιότητα: φωνολογία, μορφολογία, σύνταξη, λεξιλόγιο. 7. Οι ιδιαιτερότητες της μεσαιωνικής περιόδου της Ελληνικής οι οποίες συνετέλεσαν στην διαμόρφωση της νέας Ελληνικής.

13K14_11: Αρχαία Ελληνική Ιστορία: Από των αρχαιοτάτων χρόνων έως τον Μ. Αλέξανδρο (Μάθημα Κορμού)

Σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη της Αρχαίας Ελληνικής Ιστορίας με παράλληλη αξιοποίηση των πηγών. Ειδικότερα οι φοιτητές θα διδαχθούν:

α) συνοπτικά τους προϊστορικούς πολιτισμούς του Αιγαίου β) την οργάνωση, την εξάπλωση και τη διάλυση του Μυκηναϊκού Κόσμου γ) τις μετακινήσεις των ελληνικών φύλων και την οργάνωση τους κατά τους Σκοτεινούς Χρόνους δ) τη συγκρότηση των Ελλήνων σε «πόλεις-κράτη», τις πολιτειακές μεταβολές, την οργάνωση της Σπάρτης και της Αθήνας κατά την Αρχαϊκή Εποχή και τους Περσικούς πολέμους ε) την ίδρυση και την εξέλιξη της Α΄ Αθηναϊκής Συμμαχίας, την πολιτική

οργάνωση της Αθήνας κατά τον 5^ο αι. π.Χ. και τον Πελοποννησιακό πόλεμο ς) τις Ηγεμονίες Σπάρτης και Θήβας κατά τον 4^ο αι. π.Χ., την κρίση της «πόλης-κράτους», την πανελλήνια ιδέα και την άνοδο της Μακεδονίας από την εποχή του Φιλίππου Β΄ έως τον Αλέξανδρο.

13K15_11: Εισαγωγή στη Θεωρία της Λογοτεχνίας (Μάθημα Κορμού)

1) Κύρια πεδία έρευνας της σύγχρονης θεωρίας της λογοτεχνίας – Βασικές έννοιες του κλάδου - 2) Ιστορική ανάπτυξη του κλάδου – Οι σημαντικότερες θεωρίες που αναπτύχθηκαν για τη λογοτεχνία από την αρχαιότητα έως και τον 19^ο αιώνα - 3) Θεωρητικές σχολές και τάσεις κατά τον 20^ο αιώνα - 4) Θεωρία της λογοτεχνίας και λογοτεχνικές σπουδές - 5) Θεωρία της λογοτεχνίας και νεοελληνική κριτική - 6) Λογοτεχνία και Φιλολογικο-ιστορική ανάλυση - 7) Λογοτεχνία και Γλωσσολογία - 8) Λογοτεχνία και Φιλοσοφία - 9) Λογοτεχνία και Ψυχανάλυση - 10) Λογοτεχνία και άλλες τέχνες.

13K16: Αττικοί Ρήτορες (Μάθημα Κορμού)

Οι Αττικοί ρήτορες αποτελούν μία σημαντική πηγή πληροφόρησης τόσο για την ιστορία όσο και για την αθηναϊκή δημοκρατία της κλασικής περιόδου. Στόχος του μαθήματος «Αττικοί Ρήτορες» είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές μ' όλα τα είδη του ρητορικού λόγου, και να κατανοήσουν τα διαφορετικά υφολογικά χαρακτηριστικά και ρητορικά τεχνάσματα μερικών κυρίων ρητόρων, όπως π.χ. Λυσία, Αντιφώντα, Ανδοκίδα, Αισχίνη, Δημοσθένη, και Ισοκράτη. Το μάθημα αποτελείται από δύο μέρη, πρώτον την εισαγωγή στη ρητορική του 4^{ου} αι. και το αττικό δίκαιο (1 ώρα) και δεύτερον την αναλυτική εξέταση επιλεγμένων ρητορικών κειμένων, αντιπροσωπευτικών όλων των ειδών ρητορικής, συμβουλευτική, πανηγυρική και δικανική (2 ώρες). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στους δικανικούς λόγους που εκφωνήθηκαν σε ιδιωτικές και δημόσιες υποθέσεις, οι οποίοι αντανάκλουν την πολιτική, κοινωνική και ιστορική πραγματικότητα της Αθήνας του 5^{ου} και 4^{ου} π.Χ. αι.

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

13K17_11: Ησίοδος – Ομηρικοί Ύμνοι (Μάθημα Κορμού)

Ο σκοπός του μαθήματος αυτού είναι διττός: αφενός να εξοικειωθούν και να γνωρίσουν οι φοιτητές αποσπασματικά τα έπη του Ησίοδου («Θεογονία» και «Έργα και Ημέραι») εξετάζοντας τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του διδακτικού έπους, και αφετέρου να αποκτήσουν γνώσεις των Ομηρικών Ύμνων, αποσπασματικά και πάλη, εξετάζοντας τη δομή κάθε ύμνου, τη γλώσσα, τη θεματική κι άλλα νεωτερικά στοιχεία, όπως χιούμορ και ανάπτυξη του μύθου.

13K18: Λατινική Πεζογραφία: Κικέρων (Μάθημα Κορμού)

Η Ρητορική στη Ρώμη και το ελληνικό υπόβαθρο. Ο Κικέρων ως ιστορική προσωπικότητα στο πλαίσιο των τελευταίων χρόνων της ρωμαϊκής *res publica*. Δομή και περιεχόμενο του λόγου *Pro Milone* και ενδείξεις αναθεώρησής του από τον ρήτορα. Μορφολογικός και ερμηνευτικός σχολιασμός του λόγου, ιδιαιτερότητες και σκοπιμότητες αυτού.

13K19_11: Βυζαντινή Ιστορία (Μάθημα Κορμού)

Ο όρος «Βυζαντινός», εθνολογική σύνθεση, πληθυσμός και γεωγραφία της βυζαντινής αυτοκρατορίας. Ο χαρακτήρας της βυζαντινής αυτοκρατορίας. Ανάπτυξη των βυζαντινών σπουδών και μεθοδολογία. Πηγές: ιστοριογραφία, χρονογραφία, αγιογραφικά κείμενα, αυτοκρατορική νομοθεσία, επίσημα έγγραφα, επιγραφές, νομίσματα, σφραγίδες κ.τ.λ. Διαχωρισμός της βυζαντινής ιστορίας σε περιόδους και υποπεριόδους: η ιστορική εξέλιξη της αυτοκρατορίας με αναφορές σε σημαντικά πολιτικά, θρησκευτικά και στρατιωτικά γεγονότα. Το πρώιμο βυζαντινό κράτος: οι

περίοδοι 324-491 και 491-641. Η μεσοβυζαντινή περίοδος: οι «Σκοτεινοί αιώνες» (641-867), η πρώτη Μακεδονική δυναστεία (867-1025), η περίοδος της αστικής «αριστοκρατίας» (1025-1081), η περίοδος της στρατιωτικής «αριστοκρατίας» (1081-1204). Η υστεροβυζαντινή περίοδος: η Λατινική κυριαρχία (1204-1261), η ανάκτηση και η πτώση της Κωνσταντινουπόλεως (1261-1453).

13K20: Νεοελληνική Φιλολογία: 18ος αιώνας – 1930 (Μάθημα Κορμού)

Ιστορική αναδρομή στην περίοδο που έπεται της Κρητικής Λογοτεχνίας της Ακμής, με έμφαση 1) στη γραμματεία της προεπαναστατικής περιόδου (Ρήγα, Βηλαρά, Χριστόπουλο), 2) στους προσολωμικούς, 3) στην Επτανησιακή Σχολή, 4) στους Αθηναίους Ρομαντικούς, 5) στην πεζογραφία του 19ου αιώνα και 6) στη γενιά του 1880 και τους επιγόνους της.

13K21: Εισαγωγή στην Παιδαγωγική Επιστήμη (Μάθημα Κορμού)

Η παιδαγωγική θεώρηση της εκπαιδευτικής πράξης στο σύγχρονο σχολείο αποτελεί το αντικείμενο του μαθήματος. Το τρίωρο μάθημα διεξάγεται σε τρεις επιμέρους ενότητες όπου μελετώνται: α) οι πλέον πρόσφατες επιστημονικές διαπιστώσεις για τη λειτουργία της μάθησης και η παιδαγωγική αξιοποίησή τους, β) οι στρατηγικές μάθησης που μπορούν να υιοθετηθούν κατά τη διδασκαλία και γ) οι επιμέρους διδακτικές προτάσεις για το μάθημα των αρχαίων ελληνικών (από το πρωτότυπο και σε μετάφραση) στο ελληνικό σχολείο. Δίνεται ιδιαίτερο βάρος στην οργάνωση και το σχεδιασμό διδασκαλίας μιας θεματικής ενότητας, στον τρόπο εξέτασης και αξιολόγησης του μαθήματος κατά βαθμίδα εκπαίδευσης και κυρίως στα «όπλα» που διαθέτει ο σύγχρονος φιλόλογος για να καταστήσει το μάθημα του ελκυστικό γνωστικό αντικείμενο.

13K22_11: Μέθοδος Φιλολογικής Έρευνας (Μάθημα Κορμού)

Χρήση βιβλιογραφίας, σύνθεση επιστημονικών φιλολογικών εργασιών, τρόπος παραπομπής και αναφοράς σε πηγές και βοηθήματα. Γνώση των τάσεων της φιλολογικής επιστήμης διαχρονικά με ιδιαίτερη έμφαση στις σύγχρονες τάσεις.

13K23_11: Εισαγωγή στη Δραματική Ποίηση: Σοφοκλής (Μάθημα Κορμού)

Εισαγωγή: Γένεση και εξέλιξη της δραματικής ποίησης, με έμφαση στην τραγωδία. Σύντομη επισκόπηση της εξέλιξης του τραγικού είδους. Κύριοι εκπρόσωποί του. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Δραματικής Τέχνης του Σοφοκλή: μορφή (γλώσσα, ύφος, μέτρο), περιεχόμενο (αξίες, δραματική τεχνική). Κοινωνικές, πολιτικές και πολιτισμικές συνθήκες υπό τις οποίες ο Σοφοκλής έγραψε τα έργα του. Σύγκριση του Σοφοκλή με τον ομότεχνό του Ευριπίδη.

13K24: Αρχαία Ελληνικά Φιλοσοφικά κείμενα: Πλάτων (Μάθημα Κορμού)

Διεξοδική παράθεση σειράς αλληλένδετων ζητημάτων που αφορούν σε θέματα πλατωνικής ηθικής, παιδείας, πολιτικής, τέχνης, μεταφυσικής, γνωσιολογίας και οντολογίας. Μετά την εισαγωγή στο σύνολο του πλατωνικού έργου και στις κοινωνικοπολιτικές και πνευματικές συνθήκες που επέδρασαν στην πλατωνική σκέψη, οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με το σύνολο των πλατωνικών φιλοσοφικών ζητημάτων και θα κατανοήσουν την πολυπλοκότητα των πλατωνικών συνθέσεων σε επίπεδο μορφής (γλώσσα, τεχνικές λόγου) και περιεχομένου (δραματικότητα, φιλοσοφικές θεωρήσεις), μέσα από την κειμενοκεντρική και διαθεματική ερμηνευτική προσέγγιση ενός επιλεγμένου πλατωνικού έργου.

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

13K25: Αρχαία Ελληνική Λυρική Ποίηση (Ελεγεία & Ταμβος) (Μάθημα Κορμού)

Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζεται η ελεγειακή ποίηση και ιαμβογραφία της αρχαϊκής εποχής μέσα από το έργο των σημαντικότερων εκπροσώπων τους. Σε ό,τι αφορά την ελεγεία παρουσιάζονται αποσπάσματα από την ποίηση του Καλλίνου, του Τυρταίου, του Αρχίλοχου, του Μίμνερμου, του Θέογνη, του Ξενοφάνη και του Σόλωνα, ενώ σε ό,τι αφορά τον ίαμβο έμφαση δίνεται στον Αρχίλοχο, τον Σημωνίδα, τον Ιπώνακτα και τον Σόλωνα. Τα κείμενα αυτά προσεγγίζονται γλωσσικά, ερμηνευτικά και υφολογικά με στόχο να κατανοηθούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των δύο λυρικών ειδών. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται σε καίρια ζητήματα που αφορούν τη βιογραφία των δημιουργών, τις πολιτικές, κοινωνικές, θρησκευτικές και πολιτισμικές συνθήκες υπό τις οποίες τα δύο είδη εμφανίστηκαν και εξελίχθηκαν. Θεματική και στόχοι των δύο αυτών λογοτεχνικών ειδών. Μετρική ανάλυση των ποιημάτων (ελεγειακό δίστιχο και ιαμβικό τρίμετρο).

13K26: Λατινική Ποίηση: Βεργίλιος (Μάθημα Κορμού)

Ο Αύγουστος και η εποχή του. Σύντομη ιστορική επισκόπηση της λατινικής επικής ποίησης. Εισαγωγή στο βίο και στο έργο του Βεργιλίου. Ανάλυση, σκοπιμότητα και αλληγορία των προφητειών της *Αινειάδος*.

13K27: Νεοελληνική Φιλολογία: Από το 1930 έως σήμερα (Μάθημα Κορμού)

Ιστορική αναδρομή στη νεοελληνική λογοτεχνία της περιόδου που ξεκινά μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή του 1922 έως σήμερα, με έμφαση 1) στους ποιητές της Γενιάς του Τριάντα, 2) στους πεζογράφους της Γενιάς του Τριάντα, 3) στους Μεταπολεμικούς Ποιητές, 4) στους Μεταπολεμικούς Πεζογράφους, 5) στη σύγχρονη λογοτεχνική παραγωγή και 6) στις κατευθύνσεις της σύγχρονης λογοτεχνικής κριτικής.

13K28: Εισαγωγή στην Παλαιογραφία – Κωδικολογία – Εκδοτική (Μάθημα Κορμού)

Στόχος του μαθήματος είναι η γνωριμία και η εξοικείωση των φοιτητών με την Ελληνική γραφή κατά την Βυζαντινή και μεταβυζαντινή περίοδο μέσω της μελέτης Ελληνικών χειρογράφων κωδίκων. Θα παρουσιαστούν, α. Έκταση και όρια της Παλαιογραφίας, β. Υλικά και όργανα γραφής, γ. Η μεγαλογράμματη Ελληνική γραφή, δ. Η μικρογράμματη Ελληνική γραφή, ε. Συντομογραφίες, Σύμβολα, Συμπλέγματα, στ. Περιγραφή εσωτερικών και εξωτερικών γνωρισμάτων των κωδίκων, ζ. Αρχές και μέθοδοι μεταγραφής και κριτικής κειμένων καθώς και τεχνικές έκδοσης αυτών από ομοιώτυπα κωδίκων.

13K29_11: Θεωρία της Λογοτεχνίας: Ποιητική - Ρητορική - Αφηγηματικές Τεχνικές – Πρόσληψη (Μάθημα Κορμού)

1) Λογοτεχνική κριτική και αισθητική αξιολόγηση του έργου - 2) Η Θεωρία της Λογοτεχνίας ως διαδικασία κατανόησης της φύσης και της λειτουργίας του λογοτεχνικού φαινομένου - 3) Η έννοια της λογοτεχνικής εμπειρίας - 4) Η σχέση του κειμένου με τον συγγραφέα του - 5) Ο ρόλος του αναγνώστη στη σημασιολογική διαδικασία: Ο συγγραφέας και ο αναγνώστης του – Το λογοτεχνικό κείμενο και ο αναγνώστης του - 6) Υφολογικές – γλωσσικές παράμετροι του λογοτεχνικού κειμένου - 7) Το λογοτεχνικό κείμενο σε συνάφεια με την ιστορική συγκυρία και τα κοινωνικά συμφραζόμενα - 8) Ζητήματα ποιητικής, ρητορικής, σημειωτικής και πραγματολογίας του λογοτεχνικού κειμένου - 9) Ιστορική και θεωρητική έννοια της λογοτεχνίας - 10) Αφηγηματικές τεχνικές του κειμένου.

13K30_11: Αρχαία Ελληνική και Ρωμαϊκή Ιστορία: Από τον Μ. Αλέξανδρο έως την ίδρυση της Κωνσταντινούπολης (Μάθημα Κορμού)

Το μάθημα περιλαμβάνει την εξέταση μίας εκτενούς ιστορικής περιόδου, η οποία εκτείνεται χρονικά από τον θάνατο του Φιλίππου Β΄ και την ανάρρηση στον θρόνο της Μακεδονίας του Αλέξανδρου έως την ίδρυση της Κωνσταντινούπολης από τον Μέγα Κωνσταντίνο.

Η πρώτη θεματική ενότητα του μαθήματος αναφέρεται στην ιστορία και το έργο του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Εξετάζονται οι συνθήκες που επικρατούσαν στο μακεδονικό βασίλειο και γενικότερα στον ελλαδικό χώρο κατά την περίοδο του θανάτου του Φιλίππου Β΄ καθώς και οι δυναστικές έριδες που ακολούθησαν αυτόν, οι οποίες είχαν ως απόληξη την ανάληψη της εξουσίας από τον Αλέξανδρο. Μελετώνται τα γεγονότα, μέσω των οποίων ο Αλέξανδρος εδραίωσε την εξουσία του στον ελλαδικό χώρο, ως προϋπόθεση για την επέκταση της δύναμης των Μακεδόνων προς ανατολάς. Επίσης εξετάζεται συνοπτικά η κατακτητική του πορεία στον Ασιατικό χώρο και αναλύεται η σημασία του έργου του.

Στην δεύτερη ενότητα επιδιώκεται η μελέτη των σημαντικότερων γεγονότων της ιστορίας των ελληνοιστικών χρόνων. Σε ένα πρώτο επίπεδο εξετάζονται γεγονότα πολιτικής ιστορίας, όπως ο πόλεμος των Διαδόχων, ο σχηματισμός, η εξέλιξη και η ιστορική πορεία των ελληνοιστικών βασιλείων έως την επιβολή της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Στο ιστορικό υπόβαθρο που ορίζουν τα ανωτέρω γεγονότα μελετώνται πλευρές της κοινωνικής, της οικονομικής ιστορίας των ελληνοιστικών βασιλείων και των θεσμών της ελληνοιστικής περιόδου.

Στο πλαίσιο της τρίτης θεματικής ενότητας του μαθήματος εξετάζονται σημαντικές πλευρές της Ρωμαϊκής Ιστορίας. Μελετάται η προοδευτική ανάδειξη της Ρώμης στο ιστορικό προσκήνιο, πιο συγκεκριμένα η πρώιμη περίοδος της Ρωμαϊκής Ιστορίας, η περίοδος της «Res publica Romana» και η επέκταση της δύναμης των Ρωμαίων μέσω των κατακτήσεων του 3ου και 2ου αι. π.Χ., η συγκρότηση ενός εκτεταμένου δικτύου επαρχιών και η διοικητική οργάνωση του Ρωμαϊκού Κράτους. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίδεται στην πραγμάτευση του θέματος της μετάβασης από τη Δημοκρατία στην Αυτοκρατορία και στον χαρακτήρα του νέου πολιτεύματος (principatus). Μελετάται η εξέλιξη της Αυτοκρατορίας έως και την κρίση του 3ου αιώνα μ.Χ. κι εκ παραλλήλου η κοινωνική και πολιτισμική ιστορία της αυτοκρατορικής περιόδου. Τέλος εξετάζεται το μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα του Μ. Κωνσταντίνου, στο πλαίσιο του οποίου μελετάται η μεταφορά της πρωτεύουσας από το δυτικό στο ανατολικό τμήμα της αυτοκρατορίας και η ίδρυση της Κωνσταντινούπολης (324-337 μ.Χ.).

Κατά την πραγμάτευση των ανωτέρω θεματικών ενοτήτων επιδιώκεται η τεκμηρίωση των πληροφοριών με τον ιστορικό σχολιασμό επιλεγμένων κειμένων από τις πηγές της περιόδου.

13K31: Ιστοριογραφία: Θουκυδίδης (Μάθημα Κορμού)

Θουκυδίδου Ιστορία i.1-19, 21-23, 89-117, 140-144, ii.60-64, 71-78, iii. 37-47, v.84-116. Διεξοδική μετάφραση κι ερμηνεία των αποσπασμάτων. Σκοπός είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με τη γλώσσα, τη δομή και τη μεθοδολογία του ιστορικού και να κάνουν κριτική αξιολόγηση των ιστορικών πηγών. Επίσης, από την Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Ιστοριογραφία θα γνωρίσουν την εξέλιξη από τη θεοκρατική αντίληψη του Ηροδότου στη θεμελίωση της επιστημονικής ιστοριογραφίας του Θουκυδίδα, τις θεωρίες για τη γένεση του έργου (αναλυτική, ενωτική), το περιεχόμενο έργου, τη γλώσσα και το ύφος (αντιθετική δομή, variatio, αφαιρετικότητα, τη μεθοδολογία της σύνθεσης, τις δημηγορίες και το ρόλο τους, τη χειρόγραφο παράδοση, τις πηγές, την αξιοπιστία και την πρόσληψη. Επίσης τους σοφιστές

(μεθόδους και απόψεις), αναγνώριση της επίδρασης της σοφιστικής στο θουκυδιδικό έργο.

13K32_11: Δραματική Ποίηση: Ευριπίδης (Μάθημα Κορμού)

Επικέντρωση στο θέατρο του Ευριπίδη: ρεαλισμός, τραγικοκωμωδίες, θρησκευτικό στοιχείο, ρητορισμός. Μέσα από την κειμενοκεντρική και διακειμενική ερμηνευτική προσέγγιση μιας τραγωδίας του Ευριπίδη (κατ' επιλογήν), επιδιώκεται ο εντοπισμός βασικών στοιχείων της τεχνικής του, τόσο σε ζητήματα μορφής (γλώσσα, ύφος, μέτρο), όσο και περιεχομένου (ιδέες, κεντρικά θέματα, δραματική τεχνική, παράσταση). Παράλληλα, διερευνάται η σχέση του θεάτρου του Ευριπίδη με την κοινωνική, την πολιτική ζωή και την πνευματική κίνηση της εποχής του. (Ενθαρρύνεται η ανάληψη σύντομων εργασιών).

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ

13K33_11: Εφαρμογές λογισμικού στη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων (Μάθημα Κορμού)

Ορίζεται το θεωρητικό πλαίσιο ένταξης των Τεχνολογιών Πληροφορίας στην εκπαιδευτική πράξη, ειδικότερα στη φιλολογική έρευνα και διδασκαλία και γίνεται σύντομη επισκόπηση της χρήσης τους τόσο στη χώρα μας όσο και στο εξωτερικό. Το μάθημα εισάγει το χρήστη του Διαδικτύου σε υπηρεσίες και εφαρμογές του, στον Internet Explorer, στην περιήγηση στον Παγκόσμιο Ιστό και στην αναζήτηση πληροφοριών γενικότερα. Μελετώνται οι σημαντικότεροι διαδικτυακοί τόποι και τα πλέον πρόσφορα για τη φιλολογική έρευνα και διδασκαλία λογισμικά (για την αρχαία ελληνική, τη λατινική, τη νέα ελληνική γλώσσα και λογοτεχνία). Οι φοιτητές εκπονούν εργασίες αξιοποίησής των Λογισμικών στο χώρο των ανθρωπιστικών σπουδών.

13K34_11: Νέα Ελληνική Γλώσσα: Φωνολογία, Μορφολογία (Μάθημα Κορμού)

Στο μάθημα θα εξεταστούν: 1. Γενικές αρχές Φωνητικής και Φωνολογίας. Συγχρονική εξέταση του φωνολογικού συστήματος της νέας Ελληνικής: καθορισμός και κατάταξη των φωνημάτων (φωνήεντα, σύμφωνα, δίφθογοι, συμφωνικά συμπλέγματα) με βάση τα διαφοροποιητικά χαρακτηριστικά τους. Φωνολογικά φαινόμενα (αφομοίωση, ανομοίωση, συνάρθρωση κ.τ.π). Συλλαβισμός. Τονισμός. Επιτονισμός. 2. Γενικές αρχές Μορφολογίας. Μορφολογικές κατηγορίες και μορφολογικές διαδικασίες: κλίση, παραγωγή και σύνθεση. Συγχρονική εξέταση του κλιτικού (ονοματικού και ρηματικού) συστήματος της νέας Ελληνικής.

13KΦ1_11: Αρχαία Ελληνική Θεματογραφία 2 (Θεματικός Κύκλος Μαθημάτων Κλασικής Φιλολογίας)

Το μάθημα της αρχαίας ελληνικής θεματογραφίας αποτελεί το ασφαλέστερο κριτήριο για τον βαθμό γνώσεως των Αρχαίων Ελληνικών ως γλωσσικού μαθήματος. Ο φοιτητής βρίσκεται *ενώπιος ενωπίω* με το κείμενο με σκοπό την κατάκτησή του, ελέγχοντας στην πράξη τις γραμματικές, συντακτικές και λεξιλογικές του γνώσεις.

Η θεώρηση του κειμένου είναι κυρίως αναλυτική. Επιτυγχάνεται: α) η κατανόηση της δομής του αρχαίου ελληνικού λόγου σε συνδυασμό με τη δομή του νεοελληνικού λόγου, β) η άσκηση του γλωσσικού αισθητηρίου του φοιτητή με τις δοκιμές μετάφρασης του κειμένου, γ) η μέσω της μεταφραστικής διαδικασίας αναβάπτιση της νεοελληνικής γλώσσας στη γενεσιουργό της αφετηρία και συνεπώς στην ελάττωση της

λεξιλογικής ένδειας που μαστίζει τον νεοελληνικό μας λόγο και δ) στην ευκρινή διατύπωση της σκέψεως.

Η γραμματική, το συντακτικό και το λεξιλόγιο της αρχαίας και της νέας ελληνικής υπηρετούν τη μεταφραστική διαδικασία. Η μετάφραση, η οποία δεν προδίδει την αισθητική του νεοελληνικού λόγου, υπηρετεί τον αρχαίο λόγο, τον υποκαθιστά και δεν τον αντικαθιστά.

13ΚΦ2: Λατινική Πεζογραφία: Ιστοριογραφία (Θεματικός Κύκλος Μαθημάτων Κλασικής Φιλολογίας)

Γενική επισκόπηση της Ρωμαϊκής Ιστοριογραφίας. Ο Τάκιτος και η εποχή του. Ο *Agricola* του Τακίτου και ειδολογικά προβλήματα. Δομή και περιεχόμενο του έργου, ερμηνεία του κειμένου με έμφαση σε μορφολογικά, υφολογικά, ιστορικά και λογοτεχνικά στοιχεία. Κριτική αποτίμηση του Τακίτου και των ηθικών του προτάσεων.

13ΚΦ3: Παπυρολογία (Θεματικός Κύκλος Μαθημάτων Κλασικής Φιλολογίας)

Στο πλαίσιο του μαθήματος της Παπυρολογίας, του νεώτερου κλάδου της παλαιογραφίας, θα διδαχθούν: Παπυρολογία- ορισμός- συγγενείς επιστήμες. Ιστορία των παπύρων - Πάπυρος ως γραφική ύλη. Κατασκευή του παπύρου. Παλαιογραφία των παπύρων μέσα από την μελέτη κειμένων. Συμβολή της Παπυρολογίας στην Αρχαία Ελληνική Φιλολογία. Μη φιλολογικοί πάπυροι. Αρχαία παπύρων. Αρχές κριτικής έκδοσης παπύρων.

13Ε2: Αρχαία Ελληνική Μετρική (Μάθημα Επιλογής)

Στο μάθημα οι φοιτητές έρχονται σε επαφή με την έννοια του ρυθμού στον αρχαίο ελληνικό ποιητικό λόγο. Διδάσκονται: α. οι γενικοί κανόνες προσωδίας, β. η έννοια της χασμωδίας και ο τρόπος θεραπείας της, γ. όροι όπως μέτρο, στίχος, τομή, διαίρεση, ζεύγμα, κωλον, περίοδος, στροφή. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί, τέλος, στην εκμάθηση και εμπέδωση (μέσα από κείμενα) των μετρικών σχημάτων που εμφανίζονται τόσο στους απαγγελλόμενους όσο και στους αδόμενους ή λυρικούς στίχους.

13Ε6: Λαογραφία: Μνημεία του λόγου (Μάθημα Επιλογής)

Παροιμία, αίνιγμα, επωδή, ευχές και κατάρες, δημοτικό τραγούδι, μύθοι, παραμύθι, παραδόσεις, ευτράπελες διηγήσεις, λαογραφικές λέξεις και ονόματα. Γραπτός και προφορικός λόγος στη λαϊκή παράδοση. Ελληνική Λαογραφία και έντυπες πηγές. Δημοσιογραφικός λόγος και παροιμία. Η έντυπη λαϊκή ποίηση στην Κάρπαθο. Μορφή-λειτουργία-σημασία. Έντυπη λαϊκή ποίηση της Κάσου.

13Ε7: Νεοελληνικός Διαφωτισμός: οι κύριοι εκπρόσωποί του (Μάθημα Επιλογής)

1) Οι πολιτικές και κοινωνικές ιδέες του Διαφωτισμού - Η ένταξη του φαινομένου του Νεοελληνικού Διαφωτισμού στον Ευρωπαϊκό / 2) Περίοδοι του Νεοελληνικού Διαφωτισμού - Βασικές τάσεις και ιδεολογικές συνιστώσες των Νεοελλήνων Διαφωτιστών - Οι θέσεις τους για τη γλώσσα - Περιοδικά των Διαφωτιστών - Ο ρόλος των μεταφράσεων / 3) Στην αυγή των νέων ελληνικών διαμορφώσεων: Η προδρομική μορφή του π. Κοσμά του Αιτωλού - Ευγένιος Βούλγαρης, Νικηφόρος Θεοτόκης, Ιώσηπος Μοισιόδακας / 4) Ο Δημήτριος Καταρτζής και οι οπαδοί του (κυρίως Ρήγας Βελεστινλής, Δανιήλ Φιλιππίδης και Γρηγόριος Κωνσταντάς) / 5) Αωνόμου του Έλληνας, *Ελληνική Νομαρχία* / 6) Η καταλυτική παρουσία του Αδαμαντίου Κοραή: Η ζωή και τα ποικίλα γραπτά του - Οι κύριες ιδέες του και η επιβίωσή τους - Η αντίθεσή του με τον Παναγιώτη Κοδρικά / 7) Η συντηρητική διδασκαλική παράδοση του Στέφανου Κομμητά, του Νεόφυτου Δούκα και του Αθανάσιου Πάριου / 8) Η συμβολή του Κωνσταντίνου Κούμα, του Κωνσταντίνου Οικονόμου, του Θεόκλητου Φαρμακίδη

και του Κωνσταντίνου Ασώπιου - Οι φιλοσοφικές ιδέες του Αθανάσιου Ψαλίδα - Η περίπτωση του Θεόφιλου Καΐρη.

13E17_11: Παπυρολογία - Παλαιογραφία – Εκδοτική (Μάθημα Επιλογής)

Σκοπός του μαθήματος Παπυρολογία – Παλαιογραφία – Εκδοτική είναι να εμβαθύνουν οι φοιτητές στην ανάγνωση κειμένων από τον 4ο αι. π.Χ έως και τον 17ο μ.Χ, να αναγνωρίζουν τα είδη των γραφών και βάσει αυτών να δίνουν κατά προσέγγιση χρονολογία αντιγραφής των κειμένων που μελετούν. Επίσης στόχος είναι να μάθουν να αναζητούν ένα κείμενο μέσα σε καταλόγους χειρογράφων, να συντάσσουν μία ολοκληρωμένη περιγραφή κώδικα και να παρακολουθούν την πορεία ενός κειμένου από την αντιγραφή έως την έκδοσή του.

13E12: Αρχαία Ελληνική και Ρωμαϊκή Μυθολογία και Θρησκεία (Μάθημα Επιλογής)

Στο πλαίσιο της διδασκαλίας του μαθήματος Ελληνική και Ρωμαϊκή Μυθολογία και Θρησκεία, θα εξετασθεί η θεολογική και πολιτισμική κληρονομιά των δύο αρχαίων λαών, του Ελληνικού και του Ρωμαϊκού, καθώς και ο κόσμος του μύθου και της φαντασίας που δημιούργησαν οι ποιητές τους. Έτσι, σκοπός μας είναι να καθορισθεί:

α) η παρουσία συγκεκριμένων φαινομένων της αρχαίας ελληνικής θρησκείας στο εσωτερικό ενός σύνθετου πολιτισμού, όπως είναι ο ελληνικός και ο ρωμαϊκός.

β) οι διάφορες παράμετροι και σταθερές των δύο πολιτισμών, ώστε να αναδειχθεί το εσωτερικό τους νόημα και να έλθει στο προσκήνιο με την ιστοριοθρησκευτική σύγκριση η μοναδικότητα και το αξεπέραστο της ελληνικής μυθολογίας.

Έτσι, το διδακτικό ενδιαφέρον εστιάζεται μεθοδολογικά ως εξής:

Με αφετηρία την άποψη ότι η αρχαία ελληνική μυθολογία, αφού αποκρυσταλλώθηκε σε φορέα πολιτισμού και πηγή έμπνευσης, ξεπέρασε τα τοπικά και χρονικά σύνορα, το διδακτικό ενδιαφέρον εστιάζεται μεθοδολογικά στους εξής βασικούς άξονες:

1. Εισαγωγή στη Μυθολογία, η οποία περιλαμβάνει την έννοια, τις πηγές, τις ιδιοτυπίες του ελληνικού μύθου. Παράλληλα, σχολιάζεται η στενή οργανική σχέση Μυθολογίας και λαϊκής θρησκείας.
2. Θεϊκή μυθολογία (Κοσμογονία, Θεογονία, Δωδεκάθεο και δευτερεύουσες θεότητες). Αναλύονται τα συστατικά (δομικά) στοιχεία του μύθου, ανιχνεύονται τα στερεότυπα θεματά του και η αναγωγή τους σε αναμνήσεις πολέμων και μακρινά ταξίδια.
3. Ηρωική μυθολογία και ο ηρωικός κύκλος (ηρωολατρία).

Η διδασκαλία σε όλες της τις φάσεις υποστηρίζεται από πλούσια εικονογράφηση, ειδικά επιλεγμένα τόσο από τα μνημεία της ελληνικής αρχαιότητας όσο και από τα έργα των αμέτρητων καλλιτεχνών -των μεσαιωνικών και των νεότερων χρόνων - οι οποίοι εμπνέονται από τους ελληνικούς μύθους.

13E20: Νεοελληνική μετρική (Μάθημα Επιλογής)

1) Τι είναι ο στίχος - Είδη των στίχων - Οι έννοιες του μέτρου και του ρυθμού / 2) Ποιες οι βασικές διαφορές αρχαίων και σύγχρονων ελληνικών μέτρων / 3) Ποια είναι τα μέτρα που απαντώνται στη νεοελληνική λογοτεχνία (με έμφαση στα λεγόμενα ιαμβικά, τροχαϊκά και αναπαιστικά μέτρα) - Αναφορά σε χαρακτηριστικά παραδείγματα από έργα Νεοελλήνων ποιητών / 4) Μετρικοί διασκελισμοί, χασμωδίες, συνιζήσεις, παρηγήσεις - Η έννοια της μετρικής τομής / 5) Ομοιοκαταληξία - Είδη ομοιοκατάληκτων στίχων - Ομοιοτέλεστο / 6) Είδη στροφών / 7) Ποιήματα με σταθερή μορφή (με έμφαση στα δίστιχα, στα σονέτα και στις μπαλάντες) - Ακροστιχίδες.

Στ' ΕΞΑΜΗΝΟ

13K35_11: Ιστορία του Νέου Ελληνισμού από το 1453 έως το 1821 (Μάθημα Κορμού)

Στόχος του μαθήματος είναι η προσέγγιση και γνωριμία των φοιτητών με τον Ελληνισμό κατά την περίοδο της οθωμανικής κυριαρχίας και όπως αυτός οργανώθηκε πολιτικά, κοινωνικά και οικονομικά. Οι όροι και τα ιδεολογικά ρεύματα που οδήγησαν στην εθνική αφύπνιση του γένους και συνέβαλαν στην εκδήλωση της Επανάστασης, καθώς επίσης και οι διεθνείς συγκυρίες που κατέστησαν δυνατή την επανεμφάνιση του Ελληνισμού στο ευρωπαϊκό προσκήνιο.

13K36_11: Βυζαντινή Ιστοριογραφία (Μάθημα Κορμού)

Θα διδαχθούν με επιλογή αντιπροσωπευτικών αποσπασμάτων: Η εκκλησιαστική Ιστοριογραφία - Ευσέβιος Καισαρείας. Η θύραθεν Ιστοριογραφία με έμφαση στους κλασικίζοντες ιστορικούς του 6^{ου} και 7^{ου} αι.(Προκόπιος). Η χρονογραφία στην πρώιμη βυζαντινή περίοδο (Ιω. Μαλάλας, *Πασχάλιον Χρονικόν* κ.τ.λ.).

13KΦ4: Πίνδαρος – Βακχylίδης (Θεματικός Κύκλος Μαθημάτων Κλασικής Φιλολογίας)

Η γνωριμία με τα βασικά χαρακτηριστικά των δύο πιο σημαντικών εκπροσώπων της χορικής λυρικής ποίησης, και μάλιστα της επινίκιας, αποτελεί το αντικείμενο του μαθήματος. Αποσπάσματα από τις ωδές των δύο ποιητών προσεγγίζονται ερμηνευτικά, προκειμένου να διασαφηνιστεί η τεχνική σύνθεσής τους, τα ποιητικά μοτίβα που χρησιμοποιήθηκαν καθώς και τα πρότυπα από τα οποία επηρεάστηκαν οι δύο αυτοί χρονικά τελευταίοι λυρικοί ποιητές της αρχαιότητας. Έμφαση θα δοθεί επίσης στις διακειμενικές σχέσεις των δύο ποιητών.

13KΦ5: Λατινική Ποίηση: Δράμα και Σάτιρα (Θεματικός Κύκλος Μαθημάτων Κλασικής Φιλολογίας)

Η αρχαϊκή ρωμαϊκή κωμωδία και η τραγική ποίηση του Σενέκα ως εξέλιξη των ελληνικών δραματικών ειδών. Η ιδιαιτερότητα της ρωμαϊκής έμμετρης σάτιρας από τον Λουκίλιο έως τον Πέρσιο και τον Γιουβενάλη. Η ρωμαϊκή αίσθηση του χιούμορ, ο αστεϊσμός και η χλεύη. Η στωική παιδεία και η δυσφορία των πνευματικών ανθρώπων για την παρακμή των ρωμαϊκών ηθών.

13KΦ6: Ελληνιστική Γραμματεία (Θεματικός Κύκλος Μαθημάτων Κλασικής Φιλολογίας)

Στο εισαγωγικό μέρος του μαθήματος αυτού οι φοιτητές θα κατατοπιστούν σχετικά με την ανάπτυξη της φιλολογίας ως επιστήμης στα μεγάλα κέντρα της Αλεξάνδρειας, Αντιόχειας και Περγάμου κατά την ελληνιστική εποχή ώστε να μπορέσουν να κατανοήσουν την αυτονομία και διαφοροποίηση της λογοτεχνικής παραγωγής της εποχής αυτής. Σκοπός του μαθήματος είναι να εμβαθύνουν οι φοιτητές στον τρόπο χρήσης της παράδοσης και της δημιουργίας καινοτόμων στοιχείων στο έπος και την ελληνιστική ποίηση. Ενδεικτικά κείμενα που θ' αναλυθούν και θα ερμηνευθούν μέσα στο πλαίσιο της ελληνιστικής δημιουργίας είναι τα «Αίτια» και οι «Ύμνοι» του Καλλίμαχου, τα «Αργοναυτικά» του Απολλώνιου Ρόδιου και τα «Ειδύλλια» του Θεόκριτου, εστιάζοντας στα ξεχωριστά στοιχεία που εισήγαγε ο κάθε ποιητής στην ελληνιστική λογοτεχνική παράδοση.

13E47: Η διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας (Μάθημα Επιλογής)

Εφαρμογή των γενικών αρχών της ανάλυσεως της γλώσσας στην οργάνωση διδασκαλίας της Ελληνικής ως δεύτερης / ξένης γλώσσας. Μέθοδοι, προβλήματα.

13E34: Ειδική Διδακτική των Φιλολογικών Μαθημάτων: Διδασκαλία και Αναλυτικό Πρόγραμμα (Μάθημα Επιλογής)

α) *Το Αναλυτικό Πρόγραμμα (Α.Π.) και η θεωρία του Α.Π. και Curriculum.* Σκοποί και στόχοι, διδακτικά αντικείμενα, σχεδιασμός μάθησης. Γενικές αρχές ανάπτυξης του Α.Π. Κοινωνιολογική προσέγγιση του Α.Π. Παραπρόγραμμα. Σχέση Α.Π., διδακτικών εγχειριδίων και διδακτικής πράξης. Επιλογή και διάταξη τής όλης. Αξιολόγηση του Α.Π.

β) *Διδασκαλία και μάθηση*

Η διδασκαλία ως επιστήμη και τέχνη. Οι παράγοντες τής διδασκαλίας. Η εξέλιξη τής διδακτικής επιστήμης. Μορφές και μέθοδοι διδασκαλίας.

13E23: Κοινωνική ένταξη ατόμων με ειδικές ανάγκες (Μάθημα Επιλογής)

Ο σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή γνώσεων γύρω από τα ζητήματα της κοινωνικής ένταξης και της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης σύμφωνα με τις Ευρωπαϊκές Πολιτικές και τις διεθνείς εξελίξεις. Ο υποχρεωτικός χαρακτήρας της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης είναι αναπόσπαστο μέρος της κοινωνικής ένταξης και μέσα από αυτήν εξασφαλίζεται σε όλους τους πολίτες με αναπηρία και διαπιστωμένες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, ίσες ευκαιρίες για πλήρη συμμετοχή και συνεισφορά στην κοινωνία, ανεξάρτητη διαβίωση, οικονομική αυτάρκεια και αυτονομία, με πλήρη κατοχύρωση των δικαιωμάτων τους στη μόρφωση, στην κοινωνική και επαγγελματική ένταξη και στην πολιτισμική ζωή.

Επιπλέον, στα περιεχόμενα του μαθήματος εξετάζονται οι βασικές σημασιολογικές και νομοθετικές διαστάσεις στο εννοιολογικό και λειτουργικό σύστημα της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, με έμφαση στις αρχές και τη φιλοσοφία της ενταξιακής εκπαίδευσης. Ειδικότερα η κοινωνική ένταξη προσεγγίζεται στη βάση των ιδιαίτερων αναγκών του ίδιου του ατόμου και των ψυχολογικών και κοινωνικών αλληλεπιδράσεων του, με έμφαση την οικογενειακή αλληλεπίδραση, τις αντιδράσεις των γονέων και των αδερφών, την αλληλοαποδοχή, την αρμονική συμβίωσή και την ισότιμη κοινωνική εξέλιξη. Ακόμη θα συζητηθούν ορισμοί, κριτήρια, προϋποθέσεις της κοινωνικής ένταξης στο πλαίσιο της παιδαγωγικής και της ειδικής παιδαγωγικής εστιάζοντας στη προσβασιμότητα του ατόμου σε δημιουργικές δραστηριότητες στη κοινότητα. Η υποχρεωτική εφαρμογή των αρχών του «Σχεδιασμού για Όλους» για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία στο σχεδιασμό των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και του εκπαιδευτικού υλικού όσο και κατά την επιλογή του πάσης φύσεως εξοπλισμού συμβατικού και ηλεκτρονικού, των κτιριακών υποδομών αλλά και κατά την ανάπτυξη όλων των πολιτικών και διαδικασιών που υποστηρίζουν τις κοινωνικές και εκπαιδευτικές πρακτικές της ένταξης. Ιδιαίτερη αναφορά πραγματοποιείται για τη πρόσβαση των αναπήρων στο σχολείο, στην αγορά, στα μέσα μαζικής μεταφοράς, στην εκκλησία, στα μουσεία, σε χώρους πολιτισμού, στην εργασία και την απασχόληση καθώς και στη Δια Βίου υποστηριζόμενη διαβίωση. Ακόμη, ανάμεσα στους επί μέρους στόχους του μαθήματος επιδιώκεται η κοινωνική ένταξη στους μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, η οποία παρέχεται στο πλαίσιο των σκοπών της προσχολικής, πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας, τριτοβάθμιας, μη τυπικής, άτυπης και Δια Βίου Μάθησης.

13E29: Νεοελληνικό Θέατρο (Μάθημα Επιλογής)

1) Οι απαρχές του Νεοελληνικού Θεάτρου - Επιβιώσεις του Κρητικού Θεάτρου - Διαφωτισμός – Φαναριώτες. 2) Οι ξένες επιδράσεις στο πρώιμο Νεοελληνικό Θέατρο: Τα παραδείγματα του Μολιέρου, του Μεταστάσιου και του Γκολντόνι. 3) Η εκκόλαψη

της σκηνικής εμπειρίας (με έμφαση τη Σμύρνη, την Κωνσταντινούπολη, την Οδησό και τις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες). 4) Το «εθνικό» θέατρο του 19ου αιώνα: Το προεπαναστατικό θέατρο - Το θέατρο στα Επτάνησα - Η μετάβαση προς το εθνικό δράμα - Το θέατρο στην εποχή των Αθηναίων ρομαντικών - Κωμωδία. Μεταφράσεις και πρωτότυπα έργα - Ιταλικό μελόδραμα και γαλλική οπερέτα - Γενιά του 1880: Κωμειδύλλιο, δραματικό ειδύλλιο, επιθεώρηση – Νατουραλισμός. 5) Τάσεις και ρεύματα στο Νεοελληνικό Θέατρο του 20ού αιώνα.

13E54_11: Η χρήση του Διαδικτύου στη φιλολογική έρευνα (Μάθημα Επιλογής)

Σκοπός του μαθήματος είναι η εμβάθυνση στη χρήση του Διαδικτύου και η αναφορά σε παραδείγματα που προσφέρονται για φιλολογική έρευνα, συγκεκριμένα για την αρχαία ελληνική, τη λατινική, τη νέα ελληνική γλώσσα και λογοτεχνία, την παπυρολογία και την κριτική έκδοση κειμένου. Ειδικότερα, στο μάθημα θα επιχειρηθεί να γίνει μία πιο αναλυτική μελέτη του διαδικτύου για εξειδικευμένα θέματα της φιλολογικής επιστήμης. Επίσης θα γίνει αναφορά στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (δημιουργία λογαριασμού, αποστολή και λήψη ηλεκτρονικών μηνυμάτων, οργάνωση των μηνυμάτων σε φακέλους κλπ.), και σε προγράμματα άμεσης επικοινωνίας. Τα παραπάνω θέματα προσεγγίζονται μέσα στο πλαίσιο της έρευνας και διδασκαλίας των φιλολογικών σπουδών τόσο σε σχέση με τα παραδείγματα χρήσης και αξιοποίησης που θα αναλύονται στο μάθημα όσο και σε σχέση με την αξιολόγηση του μαθήματος.

13E51: Λαογραφία: Παροιμιακός Λόγος. Παραμύθι (Μάθημα Επιλογής)

Παροιμιακός λόγος : Η έννοια της παροιμίας. Ιστορική αναδρομή. Εκδόσεις. Τα παροιμιακά είδη. Τα γνωρίσματα της παροιμιακότητας. Η προέλευση των παροιμιών. Το μέτρο τους και η ποιητική τους διάσταση. Η αντιφατικότητα των παροιμιών. Παροιμιών πλατυσμοί. Παροιμία-αίνιγμα-παραμύθι. Παροιμία και λογοτεχνία. Τρόποι κατάταξης παροιμιών. Το διεθνές σύστημα κατάταξης παροιμιών του Matti Kuusi. Η λειτουργικότητα των παροιμιών σήμερα. Η διεθνής παροιμιακή έρευνα. Δημιουργία νέων παροιμιών; Anti-proverbs.

Παραμύθι : Οι πρώτες εκδόσεις παραμυθιών. Σχέση μύθου και παραμυθιού. Θεωρίες για την προέλευση των παραμυθιών. Μέθοδοι ανάλυσης παραμυθιών. Η μελέτη των ελληνικών παραμυθιών. Ο Richard Dawkins και το ελληνικό παραμύθι. Τα χαρακτηριστικά των παραμυθιών. Υφολογικά στοιχεία. Δομικά στοιχεία. Η έρευνα του Max Lutti. Η παιδαγωγική διάσταση των παραμυθιών.

13E61: Πολιτισμική Ανθρωπολογία (Μάθημα Επιλογής)

Τα μέσα της ανθρώπινης επικοινωνίας είναι γλωσσικά, ακουστικά, οπτικά, σωματικά. Πώς χρησιμοποιούνται αυτά τα μέσα στην καθημερινή ζωή και πώς την διαμορφώνουν; Πώς σχετίζονται με τον χώρο, τον χρόνο, την ιστορία;

Το μάθημα αυτό διερευνά την επικοινωνία και μη-επικοινωνία εντός του ίδιου πολιτισμού όσο και μεταξύ διαφορετικών πολιτισμών. Οι τρόποι, οι μορφές και οι τεχνικές της επικοινωνίας που απαιτούνται στον σύγχρονο παγκοσμιοποιημένο κόσμο, αναλύονται μέσω εθνογραφικής έρευνας και μεθόδων. Οι σπουδαστές εκπαιδεύονται στην επιτόπια συμμετοχική παρατήρηση με στόχο να οικοδομήσουν μια αυτο-στοχαστική προσέγγιση τού πώς διαμεσολαβείται το νόημα στη καθημερινή ζωή.

Z' ΕΞΑΜΗΝΟ

13K37_11: Αρχαία Ελληνική Γλώσσα: Φωνολογία, Μορφολογία (Μάθημα Κορμού)

Στο μάθημα θα εξεταστούν: 1. Συγχρονική και διαχρονική εξέταση του φωνολογικού συστήματος της αρχαίας Ελληνικής (Ιωνικής-Αττικής) με αναφορά στις σημαντικότερες ιδιοτυπίες των λοιπών διαλεκτικών ποικιλιών. Έμφαση σε κύρια φωνολογικά φαινόμενα όπως η αποφωνία, οι φωνολογικοί νόμοι, οι αναπληρωματικές εκτάσεις, οι συναιρέσεις κ.ά. 2. Συγχρονική και διαχρονική εξέταση της μορφολογίας της αρχαίας Ελληνικής με αναφορά στις σημαντικότερες διαλεκτικές ιδιοτυπίες. Θα δοθούν γενικές πληροφορίες για τις μορφολογικές διαδικασίες της κλίσης, της παραγωγής και της σύνθεσης, με παραδείγματα από το σύστημα του ονόματος και του ρήματος της αρχαίας Ελληνικής.

13K38_11: Συγκριτική Γραμματολογία (Μάθημα Κορμού)

1) Αντικείμενο του επιστημονικού κλάδου της Συγκριτικής Γραμματολογίας - 2) Αρχές συγκριτικής μεθοδολογίας και ανάλυσης - 3) Επισκόπηση επιλεγμένων λογοτεχνικών και θεωρητικών κειμένων - 4) Παλαιότερα και σύγχρονα θεωρητικά μοντέλα συγκριτικής λογοτεχνικής μελέτης - 5) Κατευθύνσεις της τρέχουσας συγκριτολογικής έρευνας - Σύγχρονοι προβληματισμοί και προσανατολισμοί - 6) Σχέσεις της Συγκριτικής Γραμματολογίας με συναφείς επιστημονικούς κλάδους - 7) Συγκριτική Γραμματολογία και Θεωρία της Λογοτεχνίας.

13K39_11: Κλασική Αρχαιολογία (Μάθημα Κορμού)

Στόχος του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές βασικές γνώσεις για την Κλασική Αρχαιολογία, την επιστήμη που μελετά τον υλικό πολιτισμό της Ελληνορωμαϊκής Αρχαιότητας, τόσον όσον αφορά στον ίδιο τον υλικό πολιτισμό όσο και στα καίρια ζητήματα που απασχολούν τη σύγχρονη έρευνα. Παρουσιάζονται συνοπτικά η ιστορία της Κλασικής Αρχαιολογίας ως επιστήμης, εργαλεία και μεθοδολογία, παλιές και νέες θεωρητικές τάσεις. Το μάθημα εστιάζει στην εξέταση των υλικών καταλοίπων ανά περίοδο (Εποχή του Σιδήρου, Αρχαϊκή, Κλασική, Ελληνιστική) με έμφαση στην οικιστική, ναοδομία και δημόσια αρχιτεκτονική, στην πλαστική (γλυπτά, ανάγλυφα), στην αγγειογραφία και την εικονογραφία της, στη μνημειακή ζωγραφική και στη μικροτεχνία από περίπου το 1050 π.Χ. μέχρι το 31 π.Χ. Τα αρχαιολογικά κατάλοιπα εντάσσονται και εξετάζονται στο ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο στο οποίο δημιουργήθηκαν και λειτουργούσαν.

13K40_11: Επική Ποίηση: Όμηρος-Ιλιάδα (Μάθημα Κορμού)

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατά το δυνατό πληρέστερη γνώση όλων των παραμέτρων που άπτονται της επικής ποίησης και ειδικότερα του Όμηρου. Η διδασκαλία του μαθήματος επικεντρώνεται σε τέσσερις στόχους:

α. Θεματικό: η γνώση δηλαδή της προομηρικής επικής δημιουργίας - οι σχέσεις *Ιλιάδος*, *Οδυσσεΐας* και Τρωικού κύκλου - οι άλλοι επικοί κύκλοι - το περιεχόμενο της *Ιλιάδος* και της *Οδυσσεΐας* - προφορική επική ποίηση - καταλογική ποίηση.

β. Γλωσσικό: η τεχνική και η γλώσσα σύνθεσης των επών - οι διάφορες θεωρίες - η ομηρική γραμματική και τα διαλεκτικά της στοιχεία - οι τυπικές φράσεις ως δομικά στοιχεία του επικού στίχου και της αφηγηματικής τεχνικής του ποιητή - το δακτυλικό εξάμετρο.

γ. Δομικό: το ομηρικό πρόβλημα και η ενότητα των ομηρικών επών - οι τρεις σχολές (αναλυτικοί - νεοαναλυτικοί - ενωτικοί) - η πεισιστράτεια διόρθωση και το πρόβλημα της γραπτής σύνθεσης των επών - οι εκδόσεις κατ' άνδρα και κατά πόλιν - η συμβολή των αλεξανδρινών φιλολόγων στη διαμόρφωση του ομηρικού κειμένου - οι δύο σχολές (της Αλεξάνδρειας και της Περγάμου) - τα μοτίβα των επών ως εργαλεία προσέγγισης του θεματικού τους πυρήνα και της διαστρωμάτωσής τους.

δ. Ιστορικό: έπη και ιστορία - Τροία, Μυκήνες και αρχαιολογικές ανακαλύψεις - οι χετιτικές επιγραφές και οι Αχιγιάβα - η ιστορικότητα των προσώπων και των γεγονότων.

13K41_11: Διδακτική της Γλώσσας και των Φιλολογικών Μαθημάτων. Ειδική Διδακτική και Διδακτικές Ασκήσεις (Μάθημα Κορμού)

1. *Διδασκαλία της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας.* α) Από το πρωτότυπο. Ιστορία του μαθήματος. Σκοποί και στόχοι της διδασκαλίας του μαθήματος. Ερμηνευτική των κειμένων, συντελεστές της ερμηνείας, μορφές και μέθοδοι διδασκαλίας. Εφαρμογές, β) Από μετάφραση. Σκοποί και στόχοι της διδακτικής μεταφρασμένου κειμένου. Πρακτικές διδακτικής αξιοποίησης του έπους, της λυρικής ποίησης, του δράματος, των ιστορικών, φιλοσοφικών και ρητορικών κειμένων. Δειγματική ερμηνεία μεταφρασμένων κειμένων Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας.

2. *Διδασκαλία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας.* Το διδακτό της λογοτεχνίας. Η φύση της λογοτεχνίας ως μορφωτικού αγαθού. Πρότυπα διδασκαλίας της ποίησης και της πεζογραφίας: Θεωρία και πράξη της Ερμηνευτικής, Νέα Κριτική θεωρία και διδακτική πράξη, θεωρία της πρόσληψης και πρότυπο αισθητικής ανταπόκρισης, κοινωνικοκριτική θεωρία και διδακτική πράξη (Dilthey, Ricoeur, Greisch, Θέμελης, Richards, Eliot, Valery, Croce, Gadamer, Eco, Ingarden, Iser, Jauss, Hirsch, Freud, Goldman).

3. *Διδακτικές Ασκήσεις.* Οι φοιτητές θα παρακολουθήσουν μαθήματα σε τάξεις του Γυμνασίου και Λυκείου. Επιδιώκεται να υπάρχει αντιστοιχία των όσων διδάσκονται οι φοιτητές με όσα που παρακολουθούν στη σχολική αίθουσα. Η παρακολούθηση ολοκληρώνεται με κριτική αξιολόγηση των διδασκαλιών με τη συμμετοχή των διδασκόντων και των εποπτευόντων την άσκηση καθηγητών. Οι φοιτητές συμπληρώνουν σχέδια διδασκαλίας αντιστοιχούντα στις δειγματικές διδασκαλίες.

13ΚΦ7: Αισχύλος (Θεματικός Κύκλος Μαθημάτων Κλασικής Φιλολογίας)

Εξέταση αποσπασμάτων από βασικές σωζόμενες τραγωδίες του Αισχύλου (*Ορέστεια, Προμηθέας και Πέρσαι*). Εξέταση της μορφής (γλώσσα, ύφος, μέτρο), του περιεχομένου (αξίες και ιδέες του ποιητή για την θρησκεία, τον άνθρωπο, την κοινωνία και την πολιτική), Δραματική τεχνική και σκηνική παρουσίαση. Χορός, μύθος, σύγκριση της δραματουργίας του «πατέρα» της τραγωδίας με το έργο του Σοφοκλή και του Ευριπίδη. Πρόσληψη.

13ΚΦ8: Λατινική πεζογραφία: Φιλοσοφία (Θεματικός Κύκλος Μαθημάτων Κλασικής Φιλολογίας)

Σκοπός του μαθήματος είναι η γνωριμία των φοιτητών με τις ποικίλες λογοτεχνικές μορφές του πεζού φιλοσοφικού στοχασμού στην αρχαία Ρώμη (διδασκτικό σύγγραμμα, φιλοσοφικός διάλογος, μονόπλευρος διάλογος, φιλοσοφική επιστολή κ.ά.) μέσα από τη διδασκαλία τριών κυρίως συγγραφέων: Κικέρων, Σενέκας, Αυγουστίνος (ή Βοήθιος). Πώς μεταφέρουν σε μια παραστατική και λογοτεχνικά ελκυστική μορφή τα ελληνικά φιλοσοφικά ρεύματα του στωικισμού, του επικουρισμού και της πλατωνικής σχολής οι Ρωμαίοι στοχαστές; Τι ρόλο παίζει στις θεματικές επιλογές τους η θέση τους στη ρωμαϊκή πολιτεία; Πώς αναπτύσσεται ο λογικός στοχασμός στη νεοπαγή χριστιανική εκκλησία;

13ΚΦ9_11: Αριστοτέλης: Ποιητική (Θεματικός Κύκλος Μαθημάτων Κλασικής Φιλολογίας)

Γενική εισαγωγή στα συγγράμματα του Αριστοτέλη. Η παράδοση του έργου *περί Ποιητικής*. Δομή, κύριες θεματικές και κύριοι όροι. Επίδραση της *Ποιητικής*. Διεξοδική ερμηνευτική ανάλυση ιδιαιτέρως του τμήματος που αναφέρεται στην τραγωδία.

Η ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

13K43_11: Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση (Μάθημα Κορμού)

Ο γενικός σκοπός του μαθήματος εστιάζεται στο σύστημα της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΕΑΕ) και στο σύνολο των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών στους μαθητές με αναπηρία και διαπιστωμένες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Ακόμη, το μάθημα επιδιώκει την κατανόηση των ιδιαίτερων αναγκών των ατόμων, οι οποίοι για ολόκληρη ή ορισμένη περίοδο της τους ζωής εμφανίζουν σημαντικές δυσκολίες μάθησης εξαιτίας αισθητηριακών, νοητικών, γνωστικών, αναπτυξιακών προβλημάτων, ψυχικών και νευροψυχικών διαταραχών οι οποίες, σύμφωνα με τη διεπιστημονική αξιολόγηση, επηρεάζουν τη διαδικασία της προσαρμογής και της μάθησης. Στις βασικές θεματικές κατηγορίες της ΕΑΕ επιδιώκεται να μελετηθούν οι ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες με έμφαση τη προσβασιμότητα στη Δια Βίου Μάθηση με έμφαση στα άτομα που παρουσιάζουν νοητική αναπηρία, αισθητηριακές αναπηρίες όρασης (τυφλοί, αμβλύωπες με χαμηλή όραση), αισθητηριακές αναπηρίες ακοής (κωφοί, βαρήκοοι), κινητικές αναπηρίες, χρόνια μη ιάσιμα νοσήματα, διαταραχές ομιλίας-λόγου, ειδικές μαθησιακές δυσκολίες όπως δυσλεξία, δυσγραφία, δυσαριθμησία, δυσαναγνωσία, δυσορθογραφία, σύνδρομο ελλειμματικής προσοχής με ή χωρίς υπερκινητικότητα, διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές (φάσμα αυτισμού), ψυχικές διαταραχές και πολλαπλές αναπηρίες καθώς επίσης και τα άτομα με διαγνωσμένες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες όπως οι σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες, η παραβατική συμπεριφορά λόγω κακοποίησης, γονεϊκής παραμέλησης και εγκατάλειψης ή λόγω ενδοοικογενειακής βίας.

Στους επιμέρους σκοπούς θα συζητηθούν οι διαγνωστικοί, αξιολογικοί και υποστηρικτικοί φορείς, με έμφαση τα Κέντρα Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης (ΚΕΔΔΥ), την Ειδική Διαγνωστική Επιτροπή Αξιολόγησης (ΕΔΕΑ) και τα πιστοποιημένα από το Υπουργείο Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα (ΙΠΔ) άλλων Υπουργείων. Επιπλέον, θα συζητηθούν ζητήματα γύρω από την σύνταξη και υλοποίηση ενταξιακών, προσαρμοσμένων και διαφοροποιημένων, εξατομικευμένων ή ομαδικών προγραμμάτων, ψυχοπαιδαγωγικής και διδακτικής υποστήριξης και δημιουργικής απασχόλησης, σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς της τάξης, τους γονείς καθώς και την εφαρμογή άλλων επιστημονικών, κοινωνικών και λοιπών υποστηρικτικών μέτρων για τα άτομα με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, στα ενταξιακά σχολεία, στις Σχολικές Μονάδες ΕΑΕ ή στο σπίτι ή στο νοσοκομείο ή σε σχολεία σε φυλακές.

13K44_11: Ιστορία της Νεωτέρας Ελλάδος από το 1821 έως σήμερα (Μάθημα Κορμού)

Το μάθημα παρουσιάζει τα σπουδαιότερα πολιτικά, κοινωνικά και πολιτειακά γεγονότα, τις ζυμώσεις και τις πρωτοβουλίες που δρομολογήθηκαν στο πλαίσιο του ελληνικού κράτους την επίμαχη περίοδο, την εξέλιξη της οικονομίας, την εδαφική και πληθυσμιακή αύξηση του κράτους, τα ιδεολογικά ρεύματα που εμφανίσθηκαν, τη διαμόρφωση της νεοελληνικής κοινωνίας, τη συμμετοχή των Ελλήνων στους δύο παγκόσμιους πολέμους, την ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την διεύρυνση και εμπάθυνση της δημοκρατίας της.

13K45_11: Κειμενογλωσσολογία (Μάθημα Κορμού)

Θεωρίες έρευνας της δομής και του ύφους του κειμένου με βάση τα πορίσματα της σύγχρονης γλωσσολογίας. Μεθοδολογία ανάλυσης λογοτεχνικών και μη λογοτεχνικών κειμένων. Επίσημη γλώσσα και υφολογική απόκλιση. Ο ρόλος του δημιουργού και ο ρόλος του αναγνώστη στην ανάλυση κειμένων.

13K46_11: Αριστοφάνης – Μένανδρος (Μάθημα Κορμού)

Στόχος του μαθήματος αυτού είναι να παρουσιάσει ένα οδοιπορικό της εξέλιξης της κωμωδίας, ξεκινώντας από την Αρχαία κωμωδία, χαρακτηριστικά στοιχεία της οποίας είναι το ιαμβικό στοιχείο, το προσωπικό σκώμμα, και οι βωμολοχίες, περνώντας στη συνέχεια στην Μέση κωμωδία, στην οποία επιβιώνει η μυθολογική παρώδηση ενώ παράλληλα παρατηρείται η εγκατάλειψη της κατά πρόσωπον παρώδησης και η εξασθένηση της βωμολοχίας, και τέλος καταλήγοντας στην κωμωδία του Μενάνδρου, στην οποία οι μορφές είναι πεπλεγμένες απεικονίζοντας σκηνές καταστάσεων και ηθών της καθημερινής ζωής. Παράλληλα με τη θεωρητική κατάρτιση και προσέγγιση της ιστορίας της εξέλιξης της κωμωδίας καθώς και των μερών που την αποτελούν θα εξεταστούν αποσπάσματα από διάφορες κωμωδίες με σκοπό την κατανόηση της λειτουργίας συγκεκριμένων χαρακτηριστικών τμημάτων της κωμωδίας, π.χ. παράβαση, αγώνας λόγων (Αριστοφάνης, Νεφέλες, Βάτραχοι / Μένανδρος, Δύσκολος).

13ΚΦ10: Μελική Ποίηση: Σαπφώ, Αλκαίος, Ανακρέων (Θεματικός Κύκλος Μαθημάτων Κλασικής Φιλολογίας)

Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές θα έχουν την ευκαιρία να προσεγγίσουν ερμηνευτικά την ποίηση των τριών βασικών εκπροσώπων της αρχαίας ελληνικής μονωδικής ποίησης, του Αλκαίου, της Σαπφώς και του Ανακρέοντα. Θα εξεταστούν τα επιμέρους είδη της αρχαίας ελληνικής λυρικής ποίησης (όπως π.χ. το υπόρρημα, ο υμέναιος, ο ύμνος κ.ά.), τα βασικά χαρακτηριστικά των ειδών αυτών, τα μοτίβα και οι ποιητικές 'συμβάσεις' που παρουσιάζονται σε αυτά καθώς και οι πολιτικές και κοινωνικές συνθήκες κάτω από τις οποίες τα είδη αυτά γεννήθηκαν και εξελίχθηκαν.

13ΚΦ11: Λατινική Ποίηση: Λυρική ποίηση και Ελεγεία (Θεματικός Κύκλος Μαθημάτων Κλασικής Φιλολογίας)

Σύντομη επισκόπηση της λυρικής ποίησης και της ελεγείας στην εποχή του Αυγούστου. Εισαγωγή στον βίο και στο έργο του Ορατίου και του Τιβούλλου και ερμηνεία ωδών και ελεγείων κατ' επιλογήν. Άξονες θεματικής, πρότυπα, πολιτικές, κοινωνικές στοχεύσεις και φιλοσοφικές προτάσεις.

13ΚΦ12_11: Μεταγενέστερη Πεζογραφία: Κείμενα Β' Σοφιστικής (Θεματικός Κύκλος Μαθημάτων Κλασικής Φιλολογίας)

Κατά τους ελληνιστικούς και αυτοκρατορικούς χρόνους αναπτύσσονται θεαματικά δύο επιστήμες, η γεωγραφία και ιστορία, αντανakλώντας την πολιτική εξέλιξη και τη δημιουργία της αυτοκρατορίας ενώ βασικά συστατικά στοιχεία στην παιδεία των ρωμαϊκών αυτοκρατορικών χρόνων είναι η φιλοσοφία και η ρητορεία. Στόχος αυτού του μαθήματος είναι να μελετήσουν οι φοιτητές ενδεικτικά δύο σημαντικούς εκπροσώπους της μεταγενέστερης πεζογραφίας. Ο πρώτος συγγραφέας είναι ο Πλούταρχος, ο οποίος τοποθετείται ανάμεσα στην ελληνική πόλη και τη ρωμαϊκή αυτοκρατορία και έγραψε έργα ιστορικού, ηθικού και βιογραφικού περιεχομένου (π.χ. «*Ηθικά*», «*Βίοι*», «*Παράλληλοι Βίοι*»). Ο δεύτερος συγγραφέας είναι ο Λουκιανός, ο οποίος ανήκει στο κίνημα της δευτέρας σοφιστικής και το έργο του κινείται ανάμεσα στη ρητορική και τη φιλοσοφία παρωδώντας διάφορα λογοτεχνικά είδη της κλασικής κι ελληνιστικής περιόδου (π.χ. «*Εταιρικοί διάλογοι*», «*Περί της Συρίας θεού*», «*Αλιεύς*» ή «*Αναβιούντες*»).

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

13K33_11: Εφαρμογές λογισμικού στη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων (Μάθημα Κορμού)

Ορίζεται το θεωρητικό πλαίσιο ένταξης των Τεχνολογιών Πληροφορίας στην εκπαιδευτική πράξη, ειδικότερα στη φιλολογική έρευνα και διδασκαλία και γίνεται σύντομη επισκόπηση της χρήσης τους τόσο στη χώρα μας όσο και στο εξωτερικό. Το μάθημα εισάγει το χρήστη του Διαδικτύου σε υπηρεσίες και εφαρμογές του, στον Internet Explorer, στην περιήγηση στον Παγκόσμιο Ιστό και στην αναζήτηση πληροφοριών γενικότερα. Μελετώνται οι σημαντικότεροι διαδικτυακοί τόποι και τα πλέον πρόσφορα για τη φιλολογική έρευνα και διδασκαλία λογισμικά (για την αρχαία ελληνική, τη λατινική, τη νέα ελληνική γλώσσα και λογοτεχνία). Οι φοιτητές εκπονούν εργασίες αξιοποίησής των Λογισμικών στο χώρο των ανθρωπιστικών σπουδών.

13K34_11: Νέα Ελληνική Γλώσσα: Φωνολογία, Μορφολογία (Μάθημα Κορμού)

Στο μάθημα θα εξεταστούν: 1. Γενικές αρχές Φωνητικής και Φωνολογίας. Συγχρονική εξέταση του φωνολογικού συστήματος της νέας Ελληνικής: καθορισμός και κατάταξη των φωνημάτων (φωνήεντα, σύμφωνα, δίφθογοι, συμφωνικά συμπλέγματα) με βάση τα διαφοροποιητικά χαρακτηριστικά τους. Φωνολογικά φαινόμενα (αφομοίωση, ανομοίωση, συνάρθρωση κ.τ.π). Συλλαβισμός. Τονισμός. Επιτονισμός. 2. Γενικές αρχές Μορφολογίας. Μορφολογικές κατηγορίες και μορφολογικές διαδικασίες: κλίση, παραγωγή και σύνθεση. Συγχρονική εξέταση του κλιτικού (ονοματικού και ρηματικού) συστήματος της νέας Ελληνικής.

13BNΦ1: Δημοτικό Τραγούδι - Νεοελληνική λογοτεχνία της Κύπρου (Θεματικός Κύκλος Μαθημάτων Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας)

1) Το πλαίσιο δημιουργίας ελληνικών δημοτικών τραγουδιών (με έμφαση στην ιστορική, ανθρωπολογική, κοινωνική και λογοτεχνική διάσταση) - Τα ελληνικά δημοτικά τραγούδια σε σχέση με αντίστοιχες συνθέσεις άλλων λαών - Επιβιώσεις του παρελθόντος και αντανάκλασεις του παρόντος στο δημοτικό τραγούδι - Η επίδραση του δημοτικού τραγουδιού στη νεοελληνική λογοτεχνική παραγωγή. 2) Γεωγραφική διασπορά των ελληνικών δημοτικών τραγουδιών - Τεχνοτροπικά χαρακτηριστικά του δημοτικού τραγουδιού - Το ζήτημα της κατάρτισης Συλλογών ελληνικών δημοτικών τραγουδιών. 3) Κατηγορίες δημοτικών τραγουδιών (με έμφαση στη διδασκαλία ακριτικών, παραλογών, ιστορικών, κλέφτικων, μοιρολογιών, της ξενιτιάς, της αγάπης, του γάμου και νανουρισμάτων). 4) Τα κοινωνικά και ιστορικά συμφραζόμενα της πρώιμης νεοελληνικής λογοτεχνίας της Κύπρου. 5) *Κυπριακά ερωτικά ποιήματα - Άσμα της Ρήγαινας και της Αροδαφνούσας - Ασσίζαι - Χρονικό του Λεοντίου Μαχαιρά.*

13BNΦ2: Μεταβυζαντινή Γραμματεία - Κρητική λογοτεχνία (Θεματικός Κύκλος Μαθημάτων Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας)

1) Το πλαίσιο της λόγιας παραγωγής στον Τουρκοκρατούμενο και Λατινοκρατούμενο Ελληνισμό: Ιστορικά και κοινωνικά συμφραζόμενα - Γραμματειακά είδη της περιόδου / 2) Οι Έλληνες λόγιοι της Διασποράς / 3) Διδασκαλία αποσπασμάτων από αντιπροσωπευτικά κείμενα της Μεταβυζαντινής Γραμματείας: *Ανακάλυμμα της Κωνσταντινούπολης* - Εμμ. Γεωργιά, *Το θανατικόν της Ρόδου* - Η ομοιοκατάληκτη και η πεξή διασκευή της *Διήγησης του Αλεξάνδρου* - *Ριμάδα κόρης και νιου* - Αρσενίου

Ελασσόνος, *Κόποι και διατριβή* - Άντζιολου Σουμάκη, *Το ρεμπελιό των ποπολάρων* - Φραγκίσκου Σκούφου, *Τέχνη Ρητορική* - Ηλία Μηνιάτη, *Περί θανάτου* - Άνθη Ευλαβείας - Κοσμά του Αιτωλού, *Διδαχές* - Καισάριου Δαπόντε, *Κανών περιεκτικός πολλών εξαιρέτων πραγμάτων* / 4) Οι Πρόδρομοι: Ρήγας - Ιωάννης Βηλαράς - Αθανάσιος Χριστόπουλος: Οι γλωσσικές τους θέσεις και η λογοτεχνική τους δραστηριότητα (με παράλληλη διδασκαλία χαρακτηριστικών κειμένων τους) / 5) Η Κρητική Λογοτεχνία: Από την περίοδο της προετοιμασίας στην Κρητική Αναγέννηση: Ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο - Επιδράσεις - Απόηχος / 6) Δύο χαρακτηριστικοί εκπρόσωποι της λεγόμενης περιόδου της προετοιμασίας της Κρητικής Λογοτεχνίας: Λεονάρντος Ντελλαπόρτας *Ερωτήματα και Αποκρίσεις Ξένου και Αληθείας* και Στέφανος Σαχλίκης, *Γραφαί και σίχοι και ομιλίες* - Μπεργαδής, *Απόκοπος* / 7) Οι κυριότεροι εκπρόσωποι της Κρητικής Λογοτεχνίας της ακμής, με παράλληλη διδασκαλία αποσπασμάτων από κείμενά τους: *Η Βοσκοπούλα* - Γεώργιος Χορτάτσης, *Ερωφίλη, Κατζούρμπος* - Βιτσέντζος Κορνάρος, *Η θυσία του Αβραάμ, Ερωτόκριτος* - Μάρκος Αντώνιος Φώσκολος, *Φορουνάτος*.

13BNΦ3: Καβάφης - Καρυωτάκης - Σικελιανός – Βάρναλης (Θεματικός Κύκλος Μαθημάτων Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας)

1) Η διαδρομή της ζωής και του έργου του Κ. Π. Καβάφη υπό το πρίσμα των κοινωνικοπολιτικών και αισθητικών αναζητήσεων της εποχής του - Η πρόσληψη των καβαφικών ποιημάτων και οι επιδράσεις που άσκησαν - Αναφορά στα μη ποιητικά κείμενά του και δραστηριότητές του - Βασικά χαρακτηριστικά και τεχνικές της καβαφικής ποίησης - Προσεγγίσεις ποιημάτων του Κ. Π. Καβάφη από όλες τις περιόδους δημιουργίας του / 2) Η συνάφεια του βίου και του ποιητικού έργου του Κ. Γ. Καρυωτάκη - Επιδράσεις των καρυωτακικών ποιημάτων στους συγχρόνους του ποιητή και στους μεταγενέστερους - Η πρόσληψη της ποίησής του από τη νεοελληνική κριτική - Υφολογικά χαρακτηριστικά των καρυωτακικών ποιημάτων - Προσεγγίσεις ποιημάτων του Καρυωτάκη / 3) Η ζωή και το έργο του Άγγελου Σικελιανού - Οι πρωτοποριακές αναζητήσεις και πρωτοβουλίες του - Η απήχηση του λυρισμού του - Τα βασικά τεχνοτροπικά χαρακτηριστικά του - Αναγνώσεις ποιημάτων από τον *Λυρικό Βίο* του Άγγελου Σικελιανού / 4) Η πορεία της ζωής και των πνευματικών αναζητήσεων του Κώστα Βάρναλη - Φάσεις της δημιουργίας του - Το υπόλοιπο έργο του σε σχέση με το ποιητικό του - Οι κύριες συνιστώσες της βαρναλικής ποιητικής δημιουργίας - Προσεγγίσεις χαρακτηριστικών ποιημάτων του.

13E2: Αρχαία Ελληνική Μετρική (Μάθημα Επιλογής)

Στο μάθημα οι φοιτητές έρχονται σε επαφή με την έννοια του ρυθμού στον αρχαίο ελληνικό ποιητικό λόγο. Διδάσκονται: α. οι γενικοί κανόνες προσωδίας, β. η έννοια της χασμωδίας και ο τρόπος θεραπείας της, γ. όροι όπως μέτρο, στίχος, τομή, διαίρεση, ζεύγμα, κωλον, περίοδος, στροφή. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί, τέλος, στην εκμάθηση και εμπέδωση (μέσα από κείμενα) των μετρικών σχημάτων που εμφανίζονται τόσο στους απαγγελλόμενους όσο και στους αδόμενους ή λυρικούς στίχους.

13E6: Λαογραφία: Μνημεία του λόγου (Μάθημα Επιλογής)

Παροιμία, αίνιγμα, επωδή, ευχές και κατάρες, δημοτικό τραγούδι, μύθοι, παραμύθι, παραδόσεις, ευτράπελες διηγήσεις, λαογραφικές λέξεις και ονόματα. Γραπτός και προφορικός λόγος στη λαϊκή παράδοση. Ελληνική Λαογραφία και έντυπες πηγές. Δημοσιογραφικός λόγος και παροιμία. Η έντυπη λαϊκή ποίηση στην Κάρπαθο. Μορφή-λειτουργία-σημασία. Έντυπη λαϊκή ποίηση της Κάσου.

13E7: Νεοελληνικός Διαφωτισμός: οι κύριοι εκπρόσωποί του (Μάθημα Επιλογής)

1) Οι πολιτικές και κοινωνικές ιδέες του Διαφωτισμού - Η ένταξη του φαινομένου του

Νεοελληνικού Διαφωτισμού στον Ευρωπαϊκό / 2) Περίοδοι του Νεοελληνικού Διαφωτισμού - Βασικές τάσεις και ιδεολογικές συνιστώσες των Νεοελλήνων Διαφωτιστών - Οι θέσεις τους για τη γλώσσα - Περιοδικά των Διαφωτιστών - Ο ρόλος των μεταφράσεων / 3) Στην αυγή των νέων ελληνικών διαμορφώσεων: Η προδρομική μορφή του π. Κοσμά του Αιτωλού - Ευγένιος Βούλγαρης, Νικηφόρος Θεοτόκης, Ιώσηπος Μοισιόδακας / 4) Ο Δημήτριος Καταρτζής και οι οπαδοί του (κυρίως Ρήγας Βελεστινλής, Δανιήλ Φιλιππίδης και Γρηγόριος Κωνσταντάς) / 5) Αωνόμου του Έλληνας, *Ελληνική Νομαρχία* / 6) Η καταλυτική παρουσία του Αδαμαντίου Κοραή: Η ζωή και τα ποικίλα γραπτά του - Οι κύριες ιδέες του και η επιβίωσή τους - Η αντίθεσή του με τον Παναγιώτη Κοδρικά / 7) Η συντηρητική διδασκαλική παράδοση του Στέφανου Κομμητά, του Νεόφυτου Δούκα και του Αθανάσιου Πάριου / 8) Η συμβολή του Κωνσταντίνου Κούμα, του Κωνσταντίνου Οικονόμου, του Θεόκλητου Φαρμακίδη και του Κωνσταντίνου Ασώπιου - Οι φιλοσοφικές ιδέες του Αθανάσιου Ψαλίδα - Η περίπτωση του Θεόφιλου Καΐρη.

13E17_11: Παπυρολογία - Παλαιογραφία – Εκδοτική (Μάθημα Επιλογής)

Σκοπός του μαθήματος Παπυρολογία – Παλαιογραφία – Εκδοτική είναι να εμβαθύνουν οι φοιτητές στην ανάγνωση κειμένων από τον 4ο αι. π.Χ έως και τον 17ο μ.Χ, να αναγνωρίζουν τα είδη των γραφών και βάσει αυτών να δίνουν κατά προσέγγιση χρονολογία αντιγραφής των κειμένων που μελετούν. Επίσης στόχος είναι να μάθουν να αναζητούν ένα κείμενο μέσα σε καταλόγους χειρογράφων, να συντάσσουν μία ολοκληρωμένη περιγραφή κώδικα και να παρακολουθούν την πορεία ενός κειμένου από την αντιγραφή έως την έκδοσή του.

13E12: Αρχαία Ελληνική και Ρωμαϊκή Μυθολογία και Θρησκεία (Μάθημα Επιλογής)

Στο πλαίσιο της διδασκαλίας του μαθήματος Ελληνική και Ρωμαϊκή Μυθολογία και Θρησκεία, θα εξετασθεί η θεολογική και πολιτισμική κληρονομιά των δύο αρχαίων λαών, του Ελληνικού και του Ρωμαϊκού, καθώς και ο κόσμος του μύθου και της φαντασίας που δημιούργησαν οι ποιητές τους. Έτσι, σκοπός μας είναι να καθορισθεί:

α) η παρουσία συγκεκριμένων φαινομένων της αρχαίας ελληνικής θρησκείας στο εσωτερικό ενός σύνθετου πολιτισμού, όπως είναι ο ελληνικός και ο ρωμαϊκός.

β) οι διάφορες παράμετροι και σταθερές των δύο πολιτισμών, ώστε να αναδειχθεί το εσωτερικό τους νόημα και να έλθει στο προσκήνιο με την ιστοριοθρησκευτική σύγκριση η μοναδικότητα και το αξεπέραστο της ελληνικής μυθολογίας.

Έτσι, το διδακτικό ενδιαφέρον εστιάζεται μεθοδολογικά ως εξής:

Με αφετηρία την άποψη ότι η αρχαία ελληνική μυθολογία, αφού αποκρυσταλλώθηκε σε φορέα πολιτισμού και πηγή έμπνευσης, ξεπέρασε τα τοπικά και χρονικά σύνορα, το διδακτικό ενδιαφέρον εστιάζεται μεθοδολογικά στους εξής βασικούς άξονες:

4. Εισαγωγή στη Μυθολογία, η οποία περιλαμβάνει την έννοια, τις πηγές, τις ιδιοτυπίες του ελληνικού μύθου. Παράλληλα, σχολιάζεται η στενή οργανική σχέση Μυθολογίας και λαϊκής θρησκείας.
5. Θεϊκή μυθολογία (Κοσμογονία, Θεογονία, Δωδεκάθεο και δευτερεύουσες θεότητες). Αναλύονται τα συστατικά (δομικά) στοιχεία του μύθου, ανιχνεύονται τα στερεότυπα θεματά του και η αναγωγή τους σε αναμνήσεις πολέμων και μακρινά ταξίδια.
6. Ηρωική μυθολογία και ο ηρωικός κύκλος (ηρωολατρία).

Η διδασκαλία σε όλες της τις φάσεις υποστηρίζεται από πλούσια εικονογράφηση, ειδικά επιλεγμένη τόσο από τα μνημεία της ελληνικής αρχαιότητας όσο και από τα έργα των αμέτρητων καλλιτεχνών -των μεσαιωνικών και των νεότερων χρόνων - οι οποίοι εμπνέονται από τους ελληνικούς μύθους.

13E20: Νεοελληνική μετρική (Μάθημα Επιλογής)

1) Τι είναι ο στίχος - Είδη των στίχων - Οι έννοιες του μέτρου και του ρυθμού / 2) Ποιες οι βασικές διαφορές αρχαίων και σύγχρονων ελληνικών μέτρων / 3) Ποια είναι τα μέτρα που απαντώνται στη νεοελληνική λογοτεχνία (με έμφαση στα λεγόμενα ιαμβικά, τροχαϊκά και αναπαιστικά μέτρα) - Αναφορά σε χαρακτηριστικά παραδείγματα από έργα Νεοελλήνων ποιητών / 4) Μετρικοί διασκελισμοί, χασμωδίες, συνιζήσεις, παρηγήσεις - Η έννοια της μετρικής τομής / 5) Ομοιοκαταληξία - Είδη ομοιοκατάληκτων στίχων - Ομοιοτέλετο / 6) Είδη στροφών / 7) Ποιήματα με σταθερή μορφή (με έμφαση στα δίστιχα, στα σονέτα και στις μπαλάντες) - Ακροστιχίδες.

Στ' ΕΞΑΜΗΝΟ

13K35_11: Ιστορία του Νέου Ελληνισμού από το 1453 έως το 1821 (Μάθημα Κορμού)

Στόχος του μαθήματος είναι η προσέγγιση και γνωριμία των φοιτητών με τον Ελληνισμό κατά την περίοδο της οθωμανικής κυριαρχίας και όπως αυτός οργανώθηκε πολιτικά, κοινωνικά και οικονομικά. Οι όροι και τα ιδεολογικά ρεύματα που οδήγησαν στην εθνική αφύπνιση του γένους και συνέβαλαν στην εκδήλωση της Επανάστασης, καθώς επίσης και οι διεθνείς συγκυρίες που κατέστησαν δυνατή την επανεμφάνιση του Ελληνισμού στο ευρωπαϊκό προσκήνιο.

13K36_11: Βυζαντινή Ιστοριογραφία (Μάθημα Κορμού)

Θα διδαχθούν με επιλογή αντιπροσωπευτικών αποσπασμάτων: Η εκκλησιαστική Ιστοριογραφία - Ευσέβιος Καισαρείας. Η θύραθεν Ιστοριογραφία με έμφαση στους κλασικίζοντες ιστορικούς του 6^{ου} και 7^{ου} αι.(Προκόπιος). Η χρονογραφία στην πρώιμη βυζαντινή περίοδο (Ιω. Μαλάλας, *Πασχάλιον Χρονικόν* κ.τ.λ.).

13BNΦ4: Βυζαντινή Φιλολογία: Μέσοι Χρόνοι (7ος-12ος αι.) (Θεματικός Κύκλος Μαθημάτων Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας)

Θα διδαχθούν με επιλογή αντιπροσωπευτικών αποσπασμάτων η ιστοριογραφία και χρονογραφία της Μέσης περιόδου: Θεοφάνης ομολογητής, Γεώργιος Μοναχός, Ιωσήφ Γενέσιος, Λέων διάκονος, Άννα Κομνηνή κ.τ.λ.

13BNΦ5: Επτανησιακή Σχολή (Θεματικός Κύκλος Μαθημάτων Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας)

1) Οι ιδιαιτερότητες που συγκροτούν τον λεγόμενο *επτανησιακό πολιτισμό*: ιστορικές συγκυρίες, πολιτισμικά συμφραζόμενα, κοινωνιολογικά δεδομένα - Επτανήσιος, επτανησιακός: Διασάφηση των όρων. 2) Θεωρητική τεκμηρίωση του όρου *σχολή* - Ποια τα βασικά χαρακτηριστικά της Επτανησιακής Σχολής. 3) Κυριότεροι εκπρόσωποι και τάσεις: Από τους Προσολωμικούς στον Σολωμικό κύκλο και από εκεί στον Πολυλαϊκό περίγυρο και στους επιγόνους. 4) Διονυσίου Σολωμού, βίος και έργο (με έμφαση στα έργα: *Διάλογος*, *Ελεύθεροι Πολιορκημένοι*, *Γυναίκα της Ζάκυνθος*, *Κρητικός* και *Πόρφυρας*). 5) Η ιδιότυπη περίπτωση του Ανδρέα Κάλβου (με έμφαση στις ωδές: *Ο Φιλόπατρις*, *Εις τον Ιερών Λόχον*, *Ο Ωκεανός*, *Εις Σάμον* και *Αι Ευχαί*). 6) Η ποίηση του Αριστοτέλη Βαλαωρίτη και η πεζογραφία του Ανδρέα Λασκαράτου. 7) Η σονετογραφία του Λορέντζου Μαβίλη και το πεζογραφικό έργο του Κωνσταντίνου Θεοτόκη.

13BNΦ6: Αθηναϊκός Ρομαντισμός - Γενιά του 1880 (Θεματικός Κύκλος Μαθημάτων Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας)

1) Βασικά χαρακτηριστικά του κινήματος του Ρομαντισμού - Αθηναϊκός και Επτανησιακός Ρομαντισμός - Τα λογοτεχνικά και κοινωνικά συμφραζόμενα στο αθηναϊκό κέντρο μετά την ίδρυση του νεοελληνικού κράτους - Τεχνοτροπικά χαρακτηριστικά των Αθηναίων Ρομαντικών / 2) Οι Φαναριώτες στην Αθήνα και στην Κωνσταντινούπολη: Ιακωβάκης Ρίζος Νερουλός - Αλέξανδρος Ρίζος Ραγκαβής - Αλέξανδρος και Παναγιώτης Σούτσος / 3) Οι επίγονοι των Φαναριωτών της Αθήνας: Θεόδωρος Ορφανίδης - Δημοσθένης Βαλαβάνης - Ιωάννης Καρασούτσας - Δημήτριος Παπαρρηγόπουλος - Σπυρίδων Βασιλειάδης - Αχιλλέας Παράσχος - Γεώργιος Ζαλοκώστας / 4) Ο ρόλος των ποιητικών διαγωνισμών - Η διαμάχη του Εμμανουήλ Ροΐδη με τον Άγγελο Βλάχο / 5) Η αμφισβήτηση του φθίνοντος Αθηναϊκού Ρομαντισμού και η δυναμική εμφάνιση της Γενιάς του 1880 - Το νέο κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο που διαμορφώνεται - Χαρακτηριστικοί εκπρόσωποι της Γενιάς του 1880: Νίκος Καμπάς - Γεώργιος Δροσίνης - Ιωάννης Πολέμης - Κώστας Κρυστάλλης / 6) Ο Γιάννης Ψυχάρης και το Γλωσσικό Ζήτημα / 7) Η λογοτεχνική κυριαρχία του Κωστή Παλαμά στην ποίηση (με έμφαση σε διδασκαλία ποιημάτων του από τις ποιητικές συλλογές του: *Τα Τραγούδια της πατρίδος μου*, *Τα Μάτια της Ψυχής μου*, *Ο Τάφος*, *Η Ασάλευτη Ζωή*, *Ο Δωδεκάλογος του Γύφτου*, *Η Φλογέρα του Βασιλιά* και *Τα Σατιρικά Γυμνάσματα*) - Ο Κωστής Παλαμάς ως κριτικός.

13E47: Η διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας (Μάθημα Επιλογής)

Εφαρμογή των γενικών αρχών της αναλύσεως της γλώσσας στην οργάνωση διδασκαλίας της Ελληνικής ως δεύτερης / ξένης γλώσσας. Μέθοδοι, προβλήματα.

13E34: Ειδική Διδακτική των Φιλολογικών Μαθημάτων: Διδασκαλία και Αναλυτικό Πρόγραμμα (Μάθημα Επιλογής)

α) *Το Αναλυτικό Πρόγραμμα (Α.Π.) και η θεωρία του Α.Π. και Curriculum*. Σκοποί και στόχοι, διδακτικά αντικείμενα, σχεδιασμός μάθησης. Γενικές αρχές ανάπτυξης του Α.Π. Κοινωνιολογική προσέγγιση του Α.Π. Παραπρόγραμμα. Σχέση Α.Π., διδακτικών εγχειριδίων και διδακτικής πράξης. Επιλογή και διάταξη τής όλης. Αξιολόγηση του Α.Π.

β) *Διδασκαλία και μάθηση*

Η διδασκαλία ως επιστήμη και τέχνη. Οι παράγοντες τής διδασκαλίας. Η εξέλιξη τής διδακτικής επιστήμης. Μορφές και μέθοδοι διδασκαλίας.

13E23: Κοινωνική ένταξη ατόμων με ειδικές ανάγκες (Μάθημα Επιλογής)

Ο σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή γνώσεων γύρω από τα ζητήματα της κοινωνικής ένταξης και της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης σύμφωνα με τις Ευρωπαϊκές Πολιτικές και τις διεθνείς εξελίξεις. Ο υποχρεωτικός χαρακτήρας της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης είναι αναπόσπαστο μέρος της κοινωνικής ένταξης και μέσα από αυτήν εξασφαλίζεται σε όλους τους πολίτες με αναπηρία και διαπιστωμένες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, ίσες ευκαιρίες για πλήρη συμμετοχή και συνεισφορά στην κοινωνία, ανεξάρτητη διαβίωση, οικονομική αυτάρκεια και αυτονομία, με πλήρη κατοχύρωση των δικαιωμάτων τους στη μόρφωση, στην κοινωνική και επαγγελματική ένταξη και στην πολιτισμική ζωή.

Επιπλέον, στα περιεχόμενα του μαθήματος εξετάζονται οι βασικές σημασιολογικές και νομοθετικές διαστάσεις στο εννοιολογικό και λειτουργικό σύστημα της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, με έμφαση στις αρχές και τη φιλοσοφία της ενταξιακής εκπαίδευσης. Ειδικότερα η κοινωνική ένταξη προσεγγίζεται στη βάση των ιδιαίτερων αναγκών του ίδιου του ατόμου και των ψυχολογικών και κοινωνικών αλληλεπιδράσεων του, με έμφαση την οικογενειακή αλληλεπίδραση, τις αντιδράσεις των γονέων και των αδερφών, την αλληλοαποδοχή, την αρμονική συμβίωσή και την ισότιμη κοινωνική εξέλιξη. Ακόμη θα συζητηθούν ορισμοί, κριτήρια, προϋποθέσεις της κοινωνικής ένταξης στο πλαίσιο της παιδαγωγικής και της ειδικής παιδαγωγικής

εστιάζοντας στη προσβασιμότητα του ατόμου σε δημιουργικές δραστηριότητες στη κοινότητα. Η υποχρεωτική εφαρμογή των αρχών του «Σχεδιασμού για Όλους» για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία στο σχεδιασμό των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και του εκπαιδευτικού υλικού όσο και κατά την επιλογή του πάσης φύσεως εξοπλισμού συμβατικού και ηλεκτρονικού, των κτιριακών υποδομών αλλά και κατά την ανάπτυξη όλων των πολιτικών και διαδικασιών που υποστηρίζουν τις κοινωνικές και εκπαιδευτικές πρακτικές της ένταξης. Ιδιαίτερη αναφορά πραγματοποιείται για τη πρόσβαση των αναπήρων στο σχολείο, στην αγορά, στα μέσα μαζικής μεταφοράς, στην εκκλησία, στα μουσεία, σε χώρους πολιτισμού, στην εργασία και την απασχόληση καθώς και στη Δια Βίου υποστηριζόμενη διαβίωση. Ακόμη, ανάμεσα στους επί μέρους στόχους του μαθήματος επιδιώκεται η κοινωνική ένταξη στους μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, η οποία παρέχεται στο πλαίσιο των σκοπών της προσχολικής, πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας, τριτοβάθμιας, μη τυπικής, άτυπης και Δια Βίου Μάθησης.

13E29: Νεοελληνικό Θέατρο (Μάθημα Επιλογής)

1) Οι απαρχές του Νεοελληνικού Θεάτρου - Επιβιώσεις του Κρητικού Θεάτρου - Διαφωτισμός – Φαναριώτες. 2) Οι ξένες επιδράσεις στο πρώιμο Νεοελληνικό Θέατρο: Τα παραδείγματα του Μολιέρου, του Μεταστάσιου και του Γκολντόνι. 3) Η εκκόλαψη της σκηνικής εμπειρίας (με έμφαση τη Σμύρνη, την Κωνσταντινούπολη, την Οδησό και τις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες). 4) Το «εθνικό» θέατρο του 19ου αιώνα: Το προεπαναστατικό θέατρο - Το θέατρο στα Επτάνησα - Η μετάβαση προς το εθνικό δράμα - Το θέατρο στην εποχή των Αθηναίων ρομαντικών - Κωμωδία. Μεταφράσεις και πρωτότυπα έργα - Ιταλικό μελόδραμα και γαλλική οπερέτα - Γενιά του 1880: Κωμειδύλλιο, δραματικό ειδύλλιο, επιθεώρηση – Νατουραλισμός. 5) Τάσεις και ρεύματα στο Νεοελληνικό Θέατρο του 20ού αιώνα.

13E54_11: Η χρήση του Διαδικτύου στη φιλολογική έρευνα (Μάθημα Επιλογής)

Σκοπός του μαθήματος είναι η εμβάθυνση στη χρήση του Διαδικτύου και η αναφορά σε παραδείγματα που προσφέρονται για φιλολογική έρευνα, συγκεκριμένα για την αρχαία ελληνική, τη λατινική, τη νέα ελληνική γλώσσα και λογοτεχνία, την παπυρολογία και την κριτική έκδοση κειμένου. Ειδικότερα, στο μάθημα θα επιχειρηθεί να γίνει μία πιο αναλυτική μελέτη του διαδικτύου για εξειδικευμένα θέματα της φιλολογικής επιστήμης. Επίσης θα γίνει αναφορά στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (δημιουργία λογαριασμού, αποστολή και λήψη ηλεκτρονικών μηνυμάτων, οργάνωση των μηνυμάτων σε φακέλους κλπ.), και σε προγράμματα άμεσης επικοινωνίας. Τα παραπάνω θέματα προσεγγίζονται μέσα στο πλαίσιο της έρευνας και διδασκαλίας των φιλολογικών σπουδών τόσο σε σχέση με τα παραδείγματα χρήσης και αξιοποίησης που θα αναλύονται στο μάθημα όσο και σε σχέση με την αξιολόγηση του μαθήματος.

13E51: Λαογραφία: Παροιμιακός Λόγος, Παραμύθι (Μάθημα Επιλογής)

Παροιμιακός λόγος : Η έννοια της παροιμίας. Ιστορική αναδρομή. Εκδόσεις. Τα παροιμιακά είδη. Τα γνωρίσματα της παροιμιακότητας. Η προέλευση των παροιμιών. Το μέτρο τους και η ποιητική τους διάσταση. Η αντιφατικότητα των παροιμιών. Παροιμιών πλατυσμοί. Παροιμία-αίνιγμα-παραμύθι. Παροιμία και λογοτεχνία. Τρόποι κατάταξης παροιμιών. Το διεθνές σύστημα κατάταξης παροιμιών του Matti Kuusi. Η λειτουργικότητα των παροιμιών σήμερα. Η διεθνής παροιμιακή έρευνα. Δημιουργία νέων παροιμιών; Anti-proverbs.

Παραμύθι : Οι πρώτες εκδόσεις παραμυθιών. Σχέση μύθου και παραμυθιού. Θεωρίες για την προέλευση των παραμυθιών. Μέθοδοι ανάλυσης παραμυθιών. Η μελέτη των ελληνικών παραμυθιών. Ο Richard Dawkins και το ελληνικό παραμύθι. Τα χαρακτηριστικά των παραμυθιών. Υφολογικά στοιχεία. Δομικά στοιχεία. Η έρευνα του Max Lutti. Η παιδαγωγική διάσταση των παραμυθιών.

13E61: Πολιτισμική Ανθρωπολογία (Μάθημα Επιλογής)

Τα μέσα της ανθρώπινης επικοινωνίας είναι γλωσσικά, ακουστικά, οπτικά, σωματικά. Πώς χρησιμοποιούνται αυτά τα μέσα στην καθημερινή ζωή και πώς την διαμορφώνουν; Πώς σχετίζονται με τον χώρο, τον χρόνο, την ιστορία;

Το μάθημα αυτό διερευνά την επικοινωνία και μη-επικοινωνία εντός του ίδιου πολιτισμού όσο και μεταξύ διαφορετικών πολιτισμών. Οι τρόποι, οι μορφές και οι τεχνικές της επικοινωνίας που απαιτούνται στον σύγχρονο παγκοσμιοποιημένο κόσμο, αναλύονται μέσω εθνογραφικής έρευνας και μεθόδων. Οι σπουδαστές εκπαιδεύονται στην επιτόπια συμμετοχική παρατήρηση με στόχο να οικοδομήσουν μια αυτο-στοχαστική προσέγγιση του πώς διαμεσολαβείται το νόημα στη καθημερινή ζωή.

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

13K37_11: Αρχαία Ελληνική Γλώσσα: Φωνολογία, Μορφολογία (Μάθημα Κορμού)

Στο μάθημα θα εξεταστούν: 1. Συγχρονική και διαχρονική εξέταση του φωνολογικού συστήματος της αρχαίας Ελληνικής (Ιωνικής-Αττικής) με αναφορά στις σημαντικότερες ιδιοτυπίες των λοιπών διαλεκτικών ποικιλιών. Έμφαση σε κύρια φωνολογικά φαινόμενα όπως η αποφωνία, οι φωνολογικοί νόμοι, οι αναπληρωματικές εκτάσεις, οι συναιρέσεις κ.ά. 2. Συγχρονική και διαχρονική εξέταση της μορφολογίας της αρχαίας Ελληνικής με αναφορά στις σημαντικότερες διαλεκτικές ιδιοτυπίες. Θα δοθούν γενικές πληροφορίες για τις μορφολογικές διαδικασίες της κλίσης, της παραγωγής και της σύνθεσης, με παραδείγματα από το σύστημα του ονόματος και του ρήματος της αρχαίας Ελληνικής.

13K38_11: Συγκριτική Γραμματολογία (Μάθημα Κορμού)

1) Αντικείμενο του επιστημονικού κλάδου της Συγκριτικής Γραμματολογίας - 2) Αρχές συγκριτικής μεθοδολογίας και ανάλυσης - 3) Επισκόπηση επιλεγμένων λογοτεχνικών και θεωρητικών κειμένων - 4) Παλαιότερα και σύγχρονα θεωρητικά μοντέλα συγκριτικής λογοτεχνικής μελέτης - 5) Κατευθύνσεις της τρέχουσας συγκριτολογικής έρευνας – Σύγχρονοι προβληματισμοί και προσανατολισμοί - 6) Σχέσεις της Συγκριτικής Γραμματολογίας με συναφείς επιστημονικούς κλάδους - 7) Συγκριτική Γραμματολογία και Θεωρία της Λογοτεχνίας.

13K39_11: Κλασική Αρχαιολογία (Μάθημα Κορμού)

Στόχος του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές βασικές γνώσεις για την Κλασική Αρχαιολογία, την επιστήμη που μελετά τον υλικό πολιτισμό της Ελληνορωμαϊκής Αρχαιότητας, τόσο όσον αφορά στον ίδιο τον υλικό πολιτισμό όσο και στα καίρια ζητήματα που απασχολούν τη σύγχρονη έρευνα. Παρουσιάζονται συνοπτικά η ιστορία της Κλασικής Αρχαιολογίας ως επιστήμης, εργαλεία και μεθοδολογία, παλιές και νέες θεωρητικές τάσεις. Το μάθημα εστιάζει στην εξέταση των υλικών καταλοίπων ανά περίοδο (Εποχή του Σιδήρου, Αρχαϊκή, Κλασική, Ελληνιστική) με έμφαση στην οικιστική, ναοδομία και δημόσια αρχιτεκτονική, στην πλαστική (γλυπτά, ανάγλυφα), στην αγγειογραφία και την εικονογραφία της, στη μνημειακή ζωγραφική και στη μικροτεχνία από περίπου το 1050 π.Χ. μέχρι το 31 π.Χ. Τα αρχαιολογικά κατάλοιπα εντάσσονται και εξετάζονται στο ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο στο οποίο δημιουργήθηκαν και λειτουργούσαν.

13K40_11: Επική Ποίηση: Όμηρος-Ιλιάδα (Μάθημα Κορμού)

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατά το δυνατό πληρέστερη γνώση όλων των παραμέτρων που άπτονται της επικής ποίησης και ειδικότερα του Όμηρου. Η διδασκαλία του μαθήματος επικεντρώνεται σε τέσσερις στόχους:

α. Θεματικό: η γνώση δηλαδή της προομηρικής επικής δημιουργίας - οι σχέσεις *Ιλιάδος*, *Οδυσσεΐας* και Τρωικού κύκλου - οι άλλοι επικοί κύκλοι - το περιεχόμενο της *Ιλιάδος* και της *Οδυσσεΐας* - προφορική επική ποίηση - καταλογική ποίηση.

β. Γλωσσικό: η τεχνική και η γλώσσα σύνθεσης των επών - οι διάφορες θεωρίες - η ομηρική γραμματική και τα διαλεκτικά της στοιχεία - οι τυπικές φράσεις ως δομικά στοιχεία του επικού στίχου και της αφηγηματικής τεχνικής του ποιητή - το δακτυλικό εξάμετρο.

γ. Δομικό: το ομηρικό πρόβλημα και η ενότητα των ομηρικών επών - οι τρεις σχολές (αναλυτικοί - νεοαναλυτικοί - ενωτικοί) - η πεισιστράτεια διόρθωση και το πρόβλημα της γραπτής σύνθεσης των επών - οι εκδόσεις κατ' άνδρα και κατά πόλιν - η συμβολή των αλεξανδρινών φιλολόγων στη διαμόρφωση του ομηρικού κειμένου - οι δύο σχολές (της Αλεξάνδρειας και της Περγάμου) - τα μοτίβα των επών ως εργαλεία προσέγγισης του θεματικού τους πυρήνα και της διαστρωμάτωσής τους.

δ. Ιστορικό: έπη και ιστορία - Τροία, Μυκήνες και αρχαιολογικές ανακαλύψεις - οι χειτιτικές επιγραφές και οι Αχιγιάβα - η ιστορικότητα των προσώπων και των γεγονότων.

13K41_11: Διδακτική της Γλώσσας και των Φιλολογικών Μαθημάτων. Ειδική Διδακτική και Διδακτικές Ασκήσεις (Μάθημα Κορμού)

1. *Διδασκαλία της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας*. α) Από το πρωτότυπο. Ιστορία του μαθήματος. Σκοποί και στόχοι της διδασκαλίας του μαθήματος. Ερμηνευτική των κειμένων, συντελεστές της ερμηνείας, μορφές και μέθοδοι διδασκαλίας. Εφαρμογές, β) Από μετάφραση. Σκοποί και στόχοι της διδακτικής μεταφρασμένου κειμένου. Πρακτικές διδακτικής αξιοποίησης του έπους, της λυρικής ποίησης, του δράματος, των ιστορικών, φιλοσοφικών και ρητορικών κειμένων. Δειγματική ερμηνεία μεταφρασμένων κειμένων Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας.

2. *Διδασκαλία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*. Το διδακτό της λογοτεχνίας. Η φύση της λογοτεχνίας ως μορφωτικού αγαθού. Πρότυπα διδασκαλίας της ποίησης και της πεζογραφίας: Θεωρία και πράξη της Ερμηνευτικής, Νέα Κριτική θεωρία και διδακτική πράξη, θεωρία της πρόσληψης και πρότυπο αισθητικής ανταπόκρισης, κοινωνικοκριτική θεωρία και διδακτική πράξη (Dilthey, Ricoeur, Greisch, Θέμελης, Richards, Eliot, Valery, Croce, Gadamer, Eco, Ingarden, Iser, Jauss, Hirsch, Freud, Goldman).

3. *Διδακτικές Ασκήσεις*. Οι φοιτητές θα παρακολουθήσουν μαθήματα σε τάξεις του Γυμνασίου και Λυκείου. Επιδιώκεται να υπάρχει αντιστοιχία των όσων διδάσκονται οι φοιτητές με όσα που παρακολουθούν στη σχολική αίθουσα. Η παρακολούθηση ολοκληρώνεται με κριτική αξιολόγηση των διδασκαλιών με τη συμμετοχή των διδασκόντων και των εποπτευόντων την άσκηση καθηγητών. Οι φοιτητές συμπληρώνουν σχέδια διδασκαλίας αντιστοιχούντα στις δειγματικές διδασκαλίες.

13BNΦ7: Βυζαντινή Υμνογραφία (Θεματικός Κύκλος Μαθημάτων Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας)

Οι πρώτες υμνογραφικές συνθέσεις – τα ρυθμοτονικά μέτρα – η ακμή του ύμνου: Ρωμανός μελωδός. Ο Ακάθιστος ύμνος. Η παρακμή του ύμνου και η αντικατάστασή του από τον κανόνα. Γένεση και χαρακτηριστικά του κανόνος. Οι μεγάλοι κανονογράφοι: Ανδρέας ο Κρήτης, Ιωάννης Δαμασκηνός, Κοσμάς μελωδός, Ιωσήφ

υμνογράφος κ.τ.λ. – η υμνογραφική παραγωγή της Σικελίας και Κάτω Ιταλίας – η εξέλιξη και παρακμή του κανόνος. Τα υμνογραφικά κείμενα της Μ. Εβδομάδος.

Κείμενα: 1) Ρωμανού μελωδού: οι ύμνοι στην Χριστού γέννηση.

2) Η Ακάθιστη Ακολουθία (Ιωσήφ υμνογράφου: Κανών Ακάθιστης Ακολουθίας, Αωνύμου, Ακάθιστος ύμνος.

3) Κοσμά μελωδού: κανόνες της Μ. Εβδομάδος

13BNΦ8_11: Βιζυηνός - Παπαδιαμάντης - Ροΐδης - Καρκαβίτσας - Καζαντζάκης (Θεματικός Κύκλος Μαθημάτων Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας)

1) Οι μύθοι της ζωής και του έργου του Γεωργίου Βιζυηνού - Ο πρωτοποριακός χαρακτήρας των διηγημάτων του Βιζυηνού - Η συμβολή του στη νεοελληνική διηγηματογραφία - Αναγνώσεις διηγημάτων του Βιζυηνού: «Το αμάρτημα της μητρός μου», «Ποίος ήταν ο φονεύς του αδελφού μου», «Το μόνο της ζωής του ταξίδιον», «Μοσκόβ Σελήμη», «Διατί η μηλιά δεν έγινε μηλέα» / 2) Η ζωή και το έργο του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη - Το εκδοτικό παπαδιαμαντικό πρόβλημα - Η υφολογική και γλωσσική ιδιοτυπία του έργου του - Αφηγηματικές τεχνικές στα πεζά του Παπαδιαμάντη - Η πρόσληψη του έργου του - Αναγνώσεις παπαδιαμαντικών πεζών: *Οι έμποροι των εθνών*, *Η Φόνισσα*, «Έρωτας στα χιόνια», «Όνειρο στο κύμα», «Υπό την βασιλικήν δρυν» / 3) Η παρέμβαση του Εμμανουήλ Ροΐδη και της Πάπισσας Ιωάννας - Ο Ροΐδης ως κριτικός / 4) Ο Ανδρέας Καρκαβίτσας και η εποχή του - Υφολογικά χαρακτηριστικά της πεζογραφίας του Καρκαβίτσα - Προσεγγίσεις έργων του Καρκαβίτσα: *Λυγερή*, *Ο Ζητιάνος*, *Λόγια της πλώρης* / 5) Τα καθέκαστα του βίου και η πνευματική διαδρομή του Νίκου Καζαντζάκη - Το πολυσχιδές έργο του - Οι κοσμοθεωρητικές του αντιλήψεις και οι φιλοσοφικές καταβολές του - Υφολογικά χαρακτηριστικά της πεζογραφίας του - Η πρόσληψη των γραπτών του - Προσεγγίσεις μυθιστορημάτων του: *Ο βίος και η πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά*, *Ο Χριστός ξανασταυρώνεται*, *Ο καπετάν Μιχάλης*, *Οι αδερφοφάδες*.

13BNΦ9: Ποίηση και Πεζογραφία της Γενιάς του '30 (Θεματικός Κύκλος Μαθημάτων Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας)

1) Το κοινωνικό πλαίσιο της Γενιάς του Τριάντα - Αφετηρία και κατευθύνσεις των κυριότερων εκπροσώπων της ποιητικής Γενιάς του Τριάντα - Σχέσεις τους με την προγενέστερη ποιητική παράδοση (με έμφαση τον Καρυωτακισμό) - Παράδοση και μοντερνισμός στη νεοελληνική ποίηση / 2) Η προδρομικότητα του Τάκη Παπατσώνη / 3) Η λογοτεχνική παρέμβαση του Γιώργου Σεφέρη - Διδασκαλία χαρακτηριστικών σφαιρικών ποιημάτων (πρωτίστως από τη *Στροφή*, το *Μυθιστόρημα* και το *Ημερολόγιο Καταστρώματος Β'*) / 4) Ευρωπαϊκός και Ελληνικός Υπερρεαλισμός - Η πρωτοπορία των Θεόδωρου Ντόρρου, Νικόλα Κάλας και Γιώργου Σαραντάρη - Ο υπερρεαλισμός του Αντρέα Εμπειρικού και του Νίκου Εγγονόπουλου - Η ιδιαιτερότητα του Οδυσσέα Ελύτη (με έμφαση στους *Προσανατολισμούς*, το *Άξιον Εστί*, τον *Μικρό Ναυτίλο* και τη *Μαρία Νεφέλη*) / 5) Η πολυσχιδής παρέμβαση του Γιάννη Ρίτσου (με έμφαση στον *Επιτάφιο*, την *Εαρινή Συμφωνία*, την *Αγρόπνια* και την *Τέταρτη Διάσταση*) - Το κοινωνικό και ανθρωπιστικό μήνυμα της ποίησης του Νικηφόρου Βρεττάκου / 6) Τάσεις και κατευθύνσεις της πεζογραφικής παραγωγής της εν λόγω Γενιάς και υφολογικά χαρακτηριστικά της - Αντιπαραβολή τους προς εκείνες της ποίησης της ίδιας περιόδου / 7) Συγκριτική εξέταση της τεχνικής και του βιωματικού υλικού που προσφέρουν τα έργα *Ιστορία ενός αιχμαλώτου* του Στρατή Δούκα, το *Νούμερο 31328* του Ηλία Βενέζη και η *Ζωή εν Τάφω* του Στρατή Μυριβήλη - Παράλληλη αναφορά στη *Βασάντα* του Φώτη Κόντογλου / 8) Ο αστικός ρεαλισμός των Γιώργου Θεοτοκά, Άγγελου Τερζάκη, Κοσμά Πολίτη και Μ. Καραγάτση (με παράλληλη ανάγνωση βασικών έργων τους) / 9) Ο εσωτερικός μονόλογος του Νίκου Γαβριήλ Πεντζίκη / 10) Η ιδιότυπη γραφή του Γιάννη Σκαρίμπα / 11) Στις παρυφές της πεζογραφικής Γενιάς του Τριάντα και των «ομάδων» της: Οι περιπτώσεις των Νίκου Καζαντζάκη, Τάσου

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ

13K43_11: Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση (Μάθημα Κορμού)

Ο γενικός σκοπός του μαθήματος εστιάζεται στο σύστημα της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΕΑΕ) και στο σύνολο των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών στους μαθητές με αναπηρία και διαπιστωμένες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Ακόμη, το μάθημα επιδιώκει την κατανόηση των ιδιαίτερων αναγκών των ατόμων, οι οποίοι για ολόκληρη ή ορισμένη περίοδο της τους ζωής εμφανίζουν σημαντικές δυσκολίες μάθησης εξαιτίας αισθητηριακών, νοητικών, γνωστικών, αναπτυξιακών προβλημάτων, ψυχικών και νευροψυχικών διαταραχών οι οποίες, σύμφωνα με τη διεπιστημονική αξιολόγηση, επηρεάζουν τη διαδικασία της προσαρμογής και της μάθησης. Στις βασικές θεματικές κατηγορίες της ΕΑΕ επιδιώκεται να μελετηθούν οι ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες με έμφαση τη προσβασιμότητα στη Δια Βίου Μάθηση με έμφαση στα άτομα που παρουσιάζουν νοητική αναπηρία, αισθητηριακές αναπηρίες όρασης (τυφλοί, αμβλύωπες με χαμηλή όραση), αισθητηριακές αναπηρίες ακοής (κωφοί, βαρήκοοι), κινητικές αναπηρίες, χρόνια μη ιάσιμα νοσήματα, διαταραχές ομιλίας-λόγου, ειδικές μαθησιακές δυσκολίες όπως δυσλεξία, δυσγραφία, δυσαριθμησία, δυσαναγνωσία, δυσορθογραφία, σύνδρομο ελλειμματικής προσοχής με ή χωρίς υπερκινητικότητα, διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές (φάσμα αυτισμού), ψυχικές διαταραχές και πολλαπλές αναπηρίες καθώς επίσης και τα άτομα με διαγνωσμένες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες όπως οι σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες, η παραβατική συμπεριφορά λόγω κακοποίησης, γονεϊκής παραμέλησης και εγκατάλειψης ή λόγω ενδοοικογενειακής βίας.

Στους επιμέρους σκοπούς θα συζητηθούν οι διαγνωστικοί, αξιολογικοί και υποστηρικτικοί φορείς, με έμφαση τα Κέντρα Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης (ΚΕΔΔΥ), την Ειδική Διαγνωστική Επιτροπή Αξιολόγησης (ΕΔΕΑ) και τα πιστοποιημένα από το Υπουργείο Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα (ΙΠΔ) άλλων Υπουργείων. Επιπλέον, θα συζητηθούν ζητήματα γύρω από την σύνταξη και υλοποίηση ενταξιακών, προσαρμοσμένων και διαφοροποιημένων, εξατομικευμένων ή ομαδικών προγραμμάτων, ψυχοπαιδαγωγικής και διδακτικής υποστήριξης και δημιουργικής απασχόλησης, σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς της τάξης, τους γονείς καθώς και την εφαρμογή άλλων επιστημονικών, κοινωνικών και λοιπών υποστηρικτικών μέτρων για τα άτομα με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, στα ενταξιακά σχολεία, στις Σχολικές Μονάδες ΕΑΕ ή στο σπίτι ή στο νοσοκομείο ή σε σχολεία σε φυλακές.

13K44_11: Ιστορία της Νεωτέρας Ελλάδος από το 1821 έως σήμερα (Μάθημα Κορμού)

Το μάθημα παρουσιάζει τα σπουδαιότερα πολιτικά, κοινωνικά και πολιτειακά γεγονότα, τις ζυμώσεις και τις πρωτοβουλίες που δρομολογήθηκαν στο πλαίσιο του ελληνικού κράτους την επίμαχη περίοδο, την εξέλιξη της οικονομίας, την εδαφική και πληθυσμιακή αύξηση του κράτους, τα ιδεολογικά ρεύματα που εμφανίσθηκαν, τη διαμόρφωση της νεοελληνικής κοινωνίας, τη συμμετοχή των Ελλήνων στους δύο παγκόσμιους πολέμους, την ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την διεύρυνση και εμβάθυνση της δημοκρατίας της.

13K45_11: Κειμενογλωσσολογία (Μάθημα Κορμού)

Θεωρίες έρευνας της δομής και του ύφους του κειμένου με βάση τα πορίσματα της σύγχρονης γλωσσολογίας. Μεθοδολογία ανάλυσης λογοτεχνικών και μη

λογοτεχνικών κειμένων. Επίσημη γλώσσα και υφολογική απόκλιση. Ο ρόλος του δημιουργού και ο ρόλος του αναγνώστη στην ανάλυση κειμένων.

13K46_11: Αριστοφάνης – Μένανδρος (Μάθημα Κορμού)

Στόχος του μαθήματος αυτού είναι να παρουσιάσει ένα οδοιπορικό της εξέλιξης της κωμωδίας, ξεκινώντας από την Αρχαία κωμωδία, χαρακτηριστικά στοιχεία της οποίας είναι το ιαμβικό στοιχείο, το προσωπικό σκώμμα, και οι βωμολοχίες, περνώντας στη συνέχεια στην Μέση κωμωδία, στην οποία επιβιώνει η μυθολογική παρώδηση ενώ παράλληλα παρατηρείται η εγκατάλειψη της κατά πρόσωπον παρώδησης και η εξασθένηση της βωμολοχίας, και τέλος καταλήγοντας στην κωμωδία του Μενάνδρου, στην οποία οι μορφές είναι πεπλεγμένες απεικονίζοντας σκηνές καταστάσεων και ηθών της καθημερινής ζωής. Παράλληλα με τη θεωρητική κατάρτιση και προσέγγιση της ιστορίας της εξέλιξης της κωμωδίας καθώς και των μερών που την αποτελούν θα εξεταστούν αποσπάσματα από διάφορες κωμωδίες με σκοπό την κατανόηση της λειτουργίας συγκεκριμένων χαρακτηριστικών τμημάτων της κωμωδίας, π.χ. παράβαση, αγώνας λόγων (Αριστοφάνης, Νεφέλες, Βάτραχοι / Μένανδρος, Δύσκολος).

13BNΦ10: Βυζαντινή Ιστοριογραφία: Παλαιολόγιοι Χρόνοι (Θεματικός Κύκλος Μαθημάτων Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας)

Θα διδαχθούν αντιπροσωπευτικά κείμενα σχετικά με την Άλωση της Κωνσταντινούπολης – ιστορικοί της Αλώσεως (Δούκας, Κριτόβουλος, Σφραντζής, Χαλκοκονδύλης).

13BNΦ11: Εκδοτικά και Βιβλιογραφικά ζητήματα Νεοελλήνων συγγραφέων (Θεματικός Κύκλος Μαθημάτων Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας)

1) Από το χειρόγραφο στο έντυπο. 2) Βασικές παράμετροι στην παραγωγή εντύπων / βιβλίων - τρόποι εκδοτικής παραγωγής. 3) Κριτικές, φιλολογικές και χρηστικές εκδόσεις Νεοελλήνων συγγραφέων: Καθορισμός βασικών εννοιών. 4) Μεθοδολογία έκδοσης κειμένων Νεοελλήνων συγγραφέων, παλαιότερων και σύγχρονων (εκδοτικές τακτικές, τρόποι υπομνηματισμού, εκδοτικά και φιλολογικά σχόλια) - συζήτηση χαρακτηριστικών παραδειγμάτων. 5) Βιβλιολογία - Βιβλιογραφία: Καθορισμός βασικών εννοιών. 6) Μεθοδολογία συγκρότησης βιβλιογραφικών εργασιών σχετικών με τη νεοελληνική γραμματεία (γενικές - ειδικές - τοπικές), με έμφαση στις βιβλιογραφίες Νεοελλήνων λογοτεχνών. 7) Εντελώς ενδεικτική παράθεση συναφών βιβλιογραφικών εργασιών (για συζήτηση των χαρακτηριστικών τους).

13BNΦ12: Μεταπολεμική Ελληνική Λογοτεχνία (Ποίηση - Πεζογραφία) (Θεματικός Κύκλος Μαθημάτων Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας)

1) Κοινωνικά και πολιτικά συμφραζόμενα της μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο Ελληνικής Λογοτεχνίας / 2) Χαρακτηριστικοί εκπρόσωποι της Μεταπολεμικής Ποίησης στην Ελλάδα: Η πεζολογική έκφραση του Τάκη Σινόπουλου - Η «κοινωνική ποίηση» του Τάσου Λειβαδίτη, του Μανόλη Αναγνωστάκη και του Τίτου Πατρίκιου - Ο «υπερρεαλισμός» του Νίκου Γκάτσου, του Δ. Π. Παπαδίτσα και του Μίλτου Σαχτούρη - Οι ιδιότυπες περιπτώσεις του Νίκου Καρούζου, του Έκτορα Κακναβάτου και της Κικής Δημουλά - Οι πλέον πρόσφατες ποιητικές «γενιές» / 3) Χαρακτηριστικοί εκπρόσωποι και έργα της Μεταπολεμικής Πεζογραφίας στην Ελλάδα: Οι *Ακουβέρνητες Πολιτείες* του Στρατή Τσίρκα - Οι μυθιστορηματικοί ήρωες του Αλέξανδρου Κοτζιά και τα αυτοβιογραφικά στοιχεία στα πεζά της Γαλάτειας Σαράντη - Το *Λάθος* του Αντώνη Σαμαράκη - Τα διηγήματα του Δημήτρη Χατζή - Τα *ψάθινα καπέλα* της Μαργαρίτας Λυμπεράκη - Χαρακτηριστικά της «γυναικείας γραφής»: Εύα Βλάμη - Διδώ Σωτηρίου - Μαρία Ιορδανίδου - Άλκη Ζέη - Μάρω Δούκα.

Μεταπτυχιακές Σπουδές

- Διαπανεπιστημιακό και Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «ΗΘΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ»

Βάσει της υπουργικής απόφασεως 71944/Β7/22.7.2008, που δημοσιεύθηκε στο φύλλο με αριθμό 1597/Β/11.08.2008 και στο φύλλο με αριθμό 1841/Β/12.09.2008, εγκρίθηκε το Διαπανεπιστημιακό και Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών που οργανώνουν τα Τμήματα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Ηθική Φιλοσοφία». Αντικείμενο του Διαπανεπιστημιακού και Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι η Ηθική Φιλοσοφία.

Σκοπός του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι η διεύρυνση αλλά και η εμπάθυνση των γνώσεων και δεξιοτήτων των επιστημονικών αντικειμένων που πραγματεύονται τα Τμήματα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Το πρόγραμμα λειτουργεί συμπληρωματικά προς τις προπτυχιακές σπουδές που προσφέρουν τα Τμήματα. Οι επιστημονικές εστιασεις του προγράμματος προσδοκείται ότι θα οδηγήσουν τους μεταπτυχιακούς φοιτητές:

- α) Στην κατάκτηση νέων επιστημονικών επιτευγμάτων
- β) Στην κάλυψη των αναγκών της αγοράς εργασίας για εξειδικευμένους επιστήμονες, καταρτισμένους σε θεωρία, έρευνα και πρακτική εφαρμογή στην προώθηση της Ηθικής Φιλοσοφίας.

Ειδικότερα το ΔΔΠΜΣ έχει ως στόχο:

- α) Την μεταπτυχιακή ειδίκευση επιστημόνων στην Ηθική Φιλοσοφία
- β) Την Εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στο προαναφερθέν αντικείμενο.

- Διακρατικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών των Τμημάτων Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών και Φιλολογίας της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, με την Σχολή Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου του Τορίνο με τίτλο «Ανάπτυξη δεξιοτήτων εκπαιδευτικών στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση για την διαχείριση προβλημάτων σε μαθητές με σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες και στις οικογένειες τους». (Σε διαδικασία εξέλιξης)

Ο στόχος του Προγράμματος είναι η προαγωγή της γνώσης και η ανάπτυξη της έρευνας σχετικά με την ανάπτυξη δεξιοτήτων εκπαιδευτικών στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση με έμφαση στην υποστήριξη μαθητών των οποίων οι ειδικές ανάγκες απορρέουν από τις σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες και των οικογενειών τους.

Ειδικότερα οι μεταπτυχιακές σπουδές αποβλέπουν στην προσφορά εξειδίκευσης σε νέους επιστήμονες, οι οποίοι μέσω του προαναφερόμενου Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών θα αποκτήσουν τις επιστημονικές εκείνες γνώσεις και δεξιότητες που θα τους επιτρέψουν να συμβάλλουν στην εκπαιδευτική και οικονομική ανάπτυξη της χώρας μας.

Επιπροσθέτως το Πρόγραμμα στοχεύει στη δημιουργία μεταπτυχιακών σπουδών διεθνούς επιπέδου οι οποίες θα συγκρατούν ένα μεγάλο μέρος του επιστημονικού δυναμικού που καταφεύγει στο εξωτερικό για αντίστοιχες σπουδές.

Το κοινό μεταπτυχιακό πρόγραμμα θα διασφαλίζει όλες τις προϋποθέσεις ώστε οι απόφοιτοί του να μπορούν να στελεχώσουν διάφορες εκπαιδευτικές υπηρεσίες που

απαιτούν την κατεύθυνση αυτή, όπως το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, τις κεντρικές και περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, σχολεία γενικής και ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, τα Κέντρα Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Δ.Υ.), τους Συμβουλευτικούς Σταθμούς Νέων του Υπουργείου Παιδείας, το Δίκτυο κατά της Παιδικής και Ενδοοικογενειακής Βίας και τα εγκεκριμένα από το Υπουργείο Παιδείας Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα και τα Κέντρα Ψυχικής Υγιεινής.

Επίσης θα δύνανται να εργασθούν ως επιμορφωτές σε Σχολές, Κέντρα ή Ινστιτούτα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών και να αναλάβουν έργο Σχολικών Συμβούλων.

- Στο Τμήμα Φιλολογίας εκπονούνται Διδακτορικές Διατριβές.